

יא תשובה

מ"ש נבשנה דאם סבדרי לא ה' לרין הרא"ם
 לאשמיטין דבדא"ח לקרות המגילה אחר כך
 מגילה קודם למ"ש פשיטא דמגילה מגוה עוברת ומ"ש מגוה שאינה
 עוברת. ל"ק כלל סבדרי מיושב זה למעין כמה שכתבתי בשני
 חלקי הסוגר באיניציאל דרבא דפלה קאי הרא"ם ואז כי ה"א דכל
 קמי שמייה המת אפי' שפה קפנה סוי בזיון וספדר כבוד הכריות
 כי מאד חשו רז"ל גבי מת מגוה שגל כן קנה מקומו שלא ישנה
 קבורתו כמפשה דר"ע מחילת תשמישו לפני חכמים וכשביל אהבם
 מ"כ"ה להשיג לא שם לבו לדבריי. והכי מוכח ממ"ש הרמב"ם הובא
 בש"ס י"ד ס' שפ"ד אסור לו לוח משס וכו' י"ש. וטובה מוכחת
 מגולה בזה אם ירלכ מ"כ"ה למחוי מורפוילין בפומקי הלכות נפ"ח
 וכחילוקי שוא ושקר לא בפסקי הלכות ולדעתו דעתה הרא"ם ייח
 המת מגוה דדוחה פסח דחיובו כרת לפוק השמים ולחית הארץ
 לקרות המגילה. חלילה לאחוז לדיק לומר כן כ"ש לומר דרבא גם
 נאפשר לקרות אח"כ יסמפק בזה ודו"ק. ומ"ש עוד דאם כן ה"ל
 לרבא לאיניציאל מ"מ דיחיד ומגילה דיחיד ה' מנייהו קודם. לא
 פמדתי על דבריו בזה רק כי מואנה הוא מנקש כי כבר ביארתי
 דמ"ס לא שייך ב' דחייה ומגוה עוברת וכו' לא שייך בו קדימה
 שלא שייך רק בדבר שהיא מגוה הנפשיה ונגמרה לשעה. וכבר
 כתבתי שלדילא חיי מסופק בזה יחיד הדך בכפר אם יפסיק מלמודו
 או לא יתחיל ללמוד עד שיקרא מגילה חי דמי לבדיקה חמין ק"ש
 ותפלה. והוא ממש מ"ש דה"ל לרבא לאיניציאל ומ"כ"ה זכרו לבסוף
 וכתב שג"ל למיפשט ממש רש"ל גבי י"ח ויש לחלק כי י"ח יש לו
 זמן קבוע בנמרה ואין להסביר בזה. נקוט מיהא שאין פניו לרבא
 לאיניציאל כך ולפי שפה נתפסל ממ"כ"ה שהוא ספיא דדינא שכתבתי
 ואין בו רק גזירות שכתה פן ישכה קריאת המגילה. ח"נ י"ל בטע'
 הקדמת קריאת המגילה דזריון מקדימין למגוה רק ד"ל מ"מ אם
 התחיל בת"מ לא יפסיק ואין להאריך בזה שהוא חוץ לפנינו .
 ומ"ש רא"י לדבריו דאין ענין חוטמה פרסומא יסא לפנין קדימה
 מחו' פ' ג"מ דכ"ז והלא דברי התוס' ההם נפיוו וזכרנו אותם
 והוא לנו לישובה שיש לחלק בין דחיה לקדימה אם יש סבא
 מחלקת אבל שהיו עוד כנגדיו כמו שפלה על דעתו הא ודאי
 יתא דהתוס' לא כתבו רק שלא ידחה סברת פרסומא יסא בקדימה
 למפלת מדיר מאחר שגם אח"כ יש בו פרסום גם . מ"מ לא נדחו
 דבריו לומר שלא שייך מפלה כלל בקדימה בפרסומא יסא. דודאי
 יש בזה ז' מפלה ופדיות אף להקדים כמו מפלת מדיר ומקורש
 דיש קפידה בקדימה ואיחור מלד מפלתו. ולולי כי שוא שגא פשטי
 היה אפשר לי להביא רא"י נכונה לפוס ריבסא דפרסומי יסא ראוי
 להקדים ממה דתיאח בנמ' פ' הקורא פומד דבהלו ובמגילה אפי'
 פשרה קורין כחחד אעפי' דנבי קריאה בס"מ אמריק מרי קאל לא
 משמטי מ"מ בללו אידי דחביבי יב"ב אדעמישו ולכאורה משמע
 משום חיבת הבס וכ"כ בסדרי רמ"י ס' תפ"ח גבי הלל ופי' מרין
 גבי מגילה. והרי ארז"ל ריש יבמות במו דאפי' מדרש' חביבה לי'
 ואקדמה ש"מ דראוי להקדים החביב. וי"ל דהיינו מ"ש פרסומא
 יסא עדיק להקדים מפני חביבותא. אבל חלילה לי לפשות סגורין
 לדברי דבר שחינו פ"ס האמת כי דברי רמ"י בזה לא שמיא ולא
 סבירא לי דאם חביבותי' דמגיל' משום כס הלל מאי חיכא למימר.
 ואף אם נדחוק בהלל דחוטב ודספח (פיין פסרק בפרא דתענית
 דכ"ח פ"ב נפי' רש"י) מ"מ דשטותם ופכות מאל' . כ"ש דראש
 חודש דאינו ללא מנהגא ולכך מדלגי דלוגי וזנה לא מזינו חיבת
 גם שלא יחוש לחרי קלה לא ממשמעו. וסוד דרכה"ג אמרו בנמ'
 פ"ג דר"ה גבי שופר אידי דחביב ופי' רש"י שהוא דבר חידוש .
 ורמ"י שינה שם הלשון וכתב משום חיבת מגוה ולא ישנה פשה
 דא"כ קריאת התורה נמי זה טעם שלא כ' רש"י כן (וסים גרמ"ד
 כתב גבי הלל דחביב מפני שהוא שיר ושבת) מ"מ משם מוכח דאין
 פירוש חביב משום ההם רק מפני שהוא מגוה דאפי' לקיין ומוזן
 לזמן מש"כ קריאת התורה הוי כלי הפסק ג' ימים רלופים ורגיל
 וזה כוונת רש"י בנמ"ש דבר חדש ואפשר דס"ל לרמ"י דאפי' דבנמ'
 דר"ה מדמה תקיפת שופר להלל ומגילה לפנין חביבות' ויהי
 דפתייהו מ"מ אין טעם החביבות שווין רק טעם הלל ומגילה אפי'
 שאינו

מחלקת העדיק לרחות עדיק גם כן להקדים ששניהם נשם עדיק
 יכונה ורואייה מש"ס פ' ג"מ שאמר איניציאל' לי ל"ח וכו' ה' מייבו
 עדיק ורואייה לרחות זה אם זה ואמר ל"ש עדיק משום דמדיר
 או ל"ח עדיק וכו'. והלא מתיבן פשיטא ליה דמדיר קודם אם
 לא ממשנה דכל המדיר מחבירו קודם לחבירו ושם מיידי בקדימה
 ש"מ שאין חילוק פ"כ לשון מ"א ואפי' פיינתי (פה לא ירד מ"כ"ה
 לטוף דעמי נפיוו דהכי קאמינא דמה פלה עדי' האנטיין לומר
 עדיפות המדיר לרחות ודו"ק) כשכת דף כ"ד ולא מלאחי ל"ש
 טעם מדיר רק טעם משום שלום בית ומשום אפר וא"כ שפיר
 שעדיק לרחות כ"ל ואינו ענין למדיר כלל. אדרבה אביא ראייה
 לאין מספר ומה אקבע אשר לא קבע מ"ו מסמורות נטופים בו
 שפסח עדיק רק לקדימה ולא לדחייה. ופיקור מהפסרות גבי ר"ח
 טעם דאמריקן מדיר קודם לקדימה וקריקן של ר"ח קודם ולפנין
 הפסרה דהוא דפניה לגמרי מפסיקין נרות דזכר' ולא עדיק לרחות
 ומה שכתב מג"א ס' תרס"א סמירה מסוכה כתבו תוס' דף כ"ד
 פ"ג גבי שיר של ר"ח ושל שבת ד"ה ואמאי מדיר וכו' דמשמע
 אפי' לרחות מדיר קודם וכחן ויש ליישב. ואפי' אומר מסיקא לק"מ
 דשאי הכס דשבת הוא מדיר ושיר של ר"ח אין בו מפלה כלל .
 אבל היכא שלד שכתבו יש מפלה גם כן כמו הפסרה דנרות אף
 דר"ח הוא מדיר מוכה הוא פרסומא יסא. לדחי' אמריקן
 פרסומא יסא עדיק משא"כ שיר של שבת הוא מדיר ור"ח אין בו
 מפלה כלל אמריקן מדיר עדיק אף להקדים. ומש"ה כתבו תוס' אף
 בלא ר"י הוה י"ל כן וק"ל. ואף אלו לאמר כן גבי ת"מ ופבורה שיהן
 שווין במפלה שפיר יש לחלק בין קדימה לדחייה ומסולק מכל
 סמירות אמ"י :

ומה שכתב אמ"י וי"ל והנה לדעת (קושייתי במסקנא וקושייתו
 באיניציאל ודו"ק) מ"כ"ה חירון הש"ס שריר וקיים איסור
 ממנון לא יפנין ולדעת רש"י שפירש בלאו דל"ת להפסלם מעמה
 לא שייך גדול כבוד הכריות בדבר איסור והיה למ"כ להרניס דקשי'
 פ"ז מניסול פבורה ופסח מפני מ"מ וליק"מ מי"י ואם יאמר תי'
 הש"ס שב ואפי' שאני. כי זה לא דעת הר"ן לדחייה שב ואפי'
 ואסורא פ"כ"ל חמה"ה שלא הרניס (לא טעם ולא נעם והרגשתו אינו
 כלוס כמ"ס שגם לר"ן בקדימה מיידי) מ"כ"ה ממה שהרגשתי בזה.
 הא זה לי עיקר קושייתו שכתבתי וי"ל אבל זה לי קושיית עזומה
 לפס"ד ל"ל לפשוט מגדול כבוד הכריות לילק מלאחותו. לרא"ם
 דקאי לפנין קדימה אין למיפשט כמו שהארכתי בזה ודאי ל"ס לר"ן
 דהא ודאי שריר וקיים בכל הש"ס ממון מאיסור לא יפנין. כמדירין
 הש"ס נמי ב"ק פ"ק גבי כ"ד אבות דר"א ובכמה דוכתי'. ומה
 שמירין אמ"י וי"ל אמתם בלה"כ (רלויי מה שהקשה איך פשיט מת
 מגוה עדיק מגדול כבוד הכריות והמשיב לא ירד לטוף. דעמי)
 קושיית מ"כ"ה ליהא דאין מניטת קריאת המגילה רק דרבנן ואינו
 נקרא איסורא וכו' אדרבה אוסיפת קיתמח דמכ"ש לילק מיני' אם
 דוחה איסור דאורייתא בשב וא"ת מ"כ"ה מניטת קריאת המגילה
 כאסורא דהא כ"כ דחפשה להקל איסור מניטות קריאת המגילה
 חכבוד הפבורה מ"כ"ה כיון שהוא איסור ואפי' דוחה וקשה לילק
 מיני'. והגה בנמ"ד סימן רס"ו גבי מילה ומגילה יש מקום עיון
 לדעמי ומג"א כתב בשמו מה שלא כתוב בנשונה ואין כאן מקומו.
 ומה שפסקו בידו אם לרין להפסיק למ"מ בכפר ל"ל כיון שכתב
 רש"ל גבי ל"ח שרין להפסיק ה"י דינו הכא דחד טעם אפי' ליה
 זה אמת וי"ב שכל דברי מג"ד ומג"א בסיון מרס"ז מרישא לסיפא
 אין בהן ממש אין רלוויין לאמרן. ומג"ד כתב ומלבד זה אין קיום
 לדברי ש"פ וכו' והמעטין ודע מהיבן ונכס מקור הדיוט מש"ס
 וטופסיק יספוס בלדק שמשא אמת וחורתו אמת אין מדברייהם
 סמירה כלל. גם מג"א השיב על מה שכתב רמ"א גבי מ"מ כרי
 לרכו. ולדעמי אין מקום לדבריו ודברי רמ"א הם דברי תוס' מגילה
 דף כ"ס פ"א ואין רלווי להאריך. וכל זה כתבתי דרך פלפול בעלמא
 ולא חי' כמפתק כי האמת אינו מקבל ממי שאומרו. אבל מ"מ
 יש עדיין לבד הדברים ואנא נמי לבד קאמינא דברי אמ"י אידי
 דחביבן פלי השתפשטי בהן ומו לא מידי :

דלמאגד לקדש על הסמ הכי יוכל לקיים שנים ואיכ כ"ט שמה
 נדחה למד דברי המג"א חמה ארי דל"כ למש דק"ל דמקדשין על
 הסמ חוזרין דברי המג"א ונראין . וכך הוא האמת דרוב הפוסקים
 ס"ל דמקדשין על הסמ ונגמ' זמנין דמבינה לוי ריפסא וכו' והוכח'
 הר"ש אינה מוכרחת ד"ל דאפ"ס דמקדשין על הסמ מ"מ מאחר
 דתקנת חכמים היה על היין דלמא מיפקר ל"ח מקמיה והרי חזיק
 דטשו חזוק לתקנתו מאתימיר דלא ה"ל חמרא לאנדולי ובת פוט .
 ובלה"ל ל"ל תיבא רבנא דבוכחא הר"ש ד"ל דגמ' אנפי ל"י
 דלח לו מפוט מסטיק ל"ח ולפת דו"ק ולכן לא זכרו הטוס' הוכח'
 זו והרי הר"ש גיסי' ס"ל דמקדשין על סמ :

ומ"י מכ"ח אחת על כלס כמ"ט הטוס' פ' פ"ט מנינו למימר
 דקידוש על היין ד"מ . ראיתי שכמה כרכורים כרכר
 מכ"ח לחסע אחרי ינע ומלא מליאה להקשות ממנינו למימר דכחוב
 יותר היה ראו למכ"ח להקשות לי עגמ' פרכה ריש זיז ד"ג
 פ"ב דמקשי על קדושה ואנדלתא מושבש ועומד מהר סיני הוא .
 אמנם כבר דחה ר"מ שם אותו פירוש רק משם ראה להפוך ממש
 דלח קידוש על היין דלדורייתא . ויכ"ג ג"כ כמדומה לי הסמיג
 דמשם ראייה וכל דלח פירוש מס' חיר מרש"י ז"ל או הוא משוכש
 מאד ומוטע . כי זולת קושיות ר"מ איך יעלה על דעת רש"י שלא
 יחול חירות יין על קידוש והכדלה אפ"ס שהיה נדרש יין מקרא
 וכל הפוסקים איש לא נפדר ס"ל נדר חל על כל דבר שאינו מפורש
 נקרא אפ"ס שנדרש מקרא פ' בש"ס ס' רפ"ו סס"ק י"א וס' רל"ו
 ס"ק ג' ובש"ס ס' רל"ט ס"ו . ובלי ספק שחלמיד קופה כתבו
 וגר' רש"י היה וכי מושבש כנר' ר"מ ולא פ' עליו כלום ואחד
 מן התלמידים ספחהוכתבה על הגליון ודרסם כסנים . וכל עוד כי
 מה שדרסם נרש"י וא"ח הא מן חומרא וכו' הוא סלא' פ"ג סלאי
 שלא היה זה לפני ר"מ כדמוכח בטוס' שהרי הקשו קושיא זו
 דברש"י ומירון שכתב ברש"י הוא שגיאה גדולה דמה ענין רמ"ל למ"ט
 שם חייב שבושת שוא דחייב משפה שינאה מפיו ועיקר שבושת
 שוא היא נשבע לנפל את המלוה ומפני דלא חלה ה"ל שבושת שוא
 וק"ל ולכן ל"ל פשוט שלא יבאו הכיורים מפני אותו ליק רק תלמיד
 מביבאל' הוסיפוהו וכה"ג יראה וימלא בדוכתי' עובא . אחר כותבי
 ראיתי כי הטוס' באותו דבור שמינאה מלא מכ"ח הביאו נמ'
 הנ"ל בפסוקים כפירוש ר"מ להוכיח דלח קידוש על היין דלדורי'
 ופל זו כתבו מנינו למימר וכו' ר"ל שאין הוכחה ולא דס"ל כך .
 סוף דבר מה לנו לתלות עלמניו בקורי מכבים להקשות ולהלכות
 אפירכא מדברי יחיד במקום שכל גדולי הפוסקים חולקים ופוב לנו
 לומר אחר דאותה דעה דקידוש על היין דלדורייתא מוקשה מכמה
 נרדים דג"כ הא דל"ח עדיק מקידוש היום תיובת' . ומ"ש נתן
 טעם שכן ביתו דוחה לנ"ח מאוס דשלוס בית ג"כ הוא דלדורייתא
 פוגע שבת שלא יבך בחשך . הם כי לא להזכיר אפ"ס דוחה מיני
 דבגן מ"מ איחו לאו דלדורייתא והרי פיקרו לנורך ספוריה ופ"כ
 אין מקדשין אלא במקום סעודה והרי סעודות היום והלילה עלמן
 נדחין מפני קידוש היום על היין אפ"ס וק"ל שהיא דרבנן . והרי
 אדם שאכילתו מו"ק לו שרי להשתנות ולכל אדם בני כבית סמ .
 ואפילו אמירה לגוי היה אסור עפ"י דעת רוב הפוסקים לנורך נר
 שבת לולי המנהג [מכ"ח דלישנא חיטקל ל"י כמ"ס לפר ב"ח ועמ"ט
 סוף תשובה קל"א] . ומ"ש על רא' מוכרחת שכתבו מס' ג"מ
 דאם אין סברא מחלקת אין חילוק בין דחיה לנגרי לקיימה
 מדלכפי ל"ח וקידוש היום אינה עדיק וחכמים לפיל ס"ד וכתב
 הוא ואני פייגתי בש"ס ולא מלמתי לנ"ס ס"ג ס"ג ס"ג ס"ג ס"ג
 פ"י טעום המתחיק שכתב במקום קידוש היום ג"ש ונפלאחי על
 מל"ח שלא עמד על הקטות שכתב שפ"ן נגמ' . והטעום הוא
 בהשתמק הש"ס וגדולה מזו שכת"מ כפולו בפסיק הגמ' כאשר
 היא כמבואר בסמוך ס"ח . ונפוגא דמילתא דברי' חוקים כרא'
 מולק ואפילו כל הרוחות וכו' . ומ"ש בתימא על מה שכתבתי על
 מכ"ח שהיה לו להרניס לפי שיטתו דלילוף מבטול סעודה מפני
 מ"מ . והכח הוא שתמה על שלא ארגשתי שזא ארגיש בזה . לא
 קרב זה אל זה רק שאין חפני' לפרוח בקיפוח וילוח כה . ומ"ש
 מכ"ח על שכתבתי דקושיותו יתחא מפני שאין מיעיפת קריאת המגילה
 רק

שאינו מלוה דלדורייתא משום חיבת הגס . ומיבת קול שופר משום
 חיבת מלוה שהוא מ"ס דלדורייתא מש"כ קריאת התורה . ומ"מ לא
 ירד בני פנו מסרי דקשיא הלל דר"ח וסוכות ושנופות ולכן כשל
 שור וכל שזור ואין לי ראי' משם . מ"מ זכר לרבי ומילת' דמסתבר
 הוא מנד עלתו דחביב לאינש זכרון הנס גאולה וישועה וכבר
 מבואר דיש קרימה לחביב גמ' ריש יבמות . וכל זה כתבתי
 לפטולא כפולא לא פ"ל האמת . והאמת יש לו רגלים וא"ל לא
 סמך ולא ספק לגמתי מלפני . וכמו שהבאת רא' מוכרחת (דלח)
 לחלק בני פ"ס בין מעלת קרימה לדחיה) נגמ' שבת דפ' ג"מ דלכפי'
 ל"ה ל"ח וקידוש היום הי מייניהו עדיק משום דמדיר וכו' ומיירי
 דחמיה לנגרי והלא לא ידפינן ממעלת מדיר אס לא ממעלה דכל
 התדיר מחבירו מוקדש לחבירו ש"מ דלח חילוק בין קרימה לדחיה
 אס אין סברא מחלקת וכו' דדפת הטוס' דפרסומי יוסא לא יופיל
 להקדימו למדיר מ"מ יש בפרסומי יוסא מעלה להקדים בשאין
 שכנגדו מעלה מה שכדאי להקדימו . ושפיר מתוקמא אנפי' דרבא
 ולא פלה פירכא לפי מ"מ שאין כאן דחיה כבוד רק זמן מופט
 ולפוט דנס בזה יש לחוש מפני שגדול כבוד הכריות וכו' ומסברא
 דפ"כ י' קפירא עובא אפי' בכל דהו :

ומה שתמה על שני אבות העולם שפולמו מהם דברי הטוס' פ'
 פ"ט בפנין אף הם היו באותו הכס . לפולס יחשוד אדם
 טלמו פרס יבא לחשוד אחריס וחלילה לומר עליו שלא פייגו כההוא
 פנינא שעליו שקלנו ופריס ולא דרכי הטוס' דרכי אותו רב המקשה
 ומיסוק ליה דה"ל ל"ח דלא חסור והרי הטוס' לא זכרו ענין
 ל"ח כלל רק מפני שכתבו ד"ה מ"ס שהזגן גרמא הנורכו לכתוב
 ואפ"ס דר' כוסות דרבנן ר"ל דלמא דנמלוה דרבנן נס הגשים חייבות
 וכלא טעם שאף הם וכו' לזה אמר דמסתמא כשין דלדורייתא חיקנו
 והתירוץ שתרמתי להרב באותו הימים הוא תורת אמת דלא שייך
 לומר דק"ס לגמי בלאו בל"ח אס לא נדע תחלה כדירור חיובא
 דידעו מנזירות חכמים לכן לולי אף הם היו וכו' ה"ל דמפיקר'ת
 לא תקנו לחייב נשים דמסתמא תקנו ככל מ"ס שהזמן גרמא .
 ואפ"ס שזה ג"כ סברת הטוס' מ"מ לומר שכוננו הטוס' לאוסו
 קשיא ולתירוץ שלי ודל"שחמסן מיין דבר שאין לו שחר הוא .
 מ"ס להשיג על מ"ס כמג"א דכבר יא' ידי זכירה בתפלה . העביר
 עליו את הדרך ודבר ה' כפיו אמת והגולוי דכל כהני מילי מעליותא
 לימרו משמי והלא טעם נכון ומוכרח כתב דאם לא יא' בתפלה
 וקידוש היום הוא מ"מ אף יעלה על דעת לבטלו מפני שאין יין .
 ואפילו אין פת מידי יין ופת כתיב' וכ"כ כל הפוסקים דמ"ס לזכור
 שבת כפה רק דחכמים קבשו על היין וי"ח מאסמכתא דזכרו כיון
 הלבטן . וס"ל לר"מ דבאין יין אין הסמ מעלה ומוריד וא"ח לו
 לקיים תקנת חכמים וירי מוכחו דלדורייתא יא' כבר בתפלה וי"ח
 דחז"ל תקנוהו על היין משום יין חביב ל"י דספיד ומשמח ואין חומרין
 שירא אלא על היין מקרא דהשתמח חלקים ואנשים כנר"ס כ"מ
 ולכן קבשו כמטה דוכת' שאר נכרות על כוס יין ולכן באין יין
 יקדש על הסמ דג"כ חביב ל"י והוא עיקר סעודה . ונגמ' אמרו
 דרב זימנין דחביב ל"י ריפסא ויקדש אריפסא פ"י ש"ס ס"י רפ"א
 ספיק י"ב . ומ"מ בזכירה כפה יא' בתפלה והוא דבר ברור לכל
 הפוסקים כמעט . ורא' ברורה עוד שהרי קדושה ואנדלתא נהי
 דלמנין פת ממולקין מ"מ מרובייהו מקרא דזכירה נסקי ומרובייהו
 דלדורייתא לנדעם רוב הפוסקים וכפרס הרמב"ם והרי גבי הכדלה
 אמרו בתחלה קפסוהו בתפלה לחוד לפני שהפשירו ולכן מותר
 במלחכה חיבך אחר שהכדיל בתפלה פ"ס כפ' אין פומדין דל"ג
 מבואר כשמה כהנרים קידוש והכדלה שיהיה פיקרס בתפלה .
 ורא' עוד מהלך במדבר ולא ידע י"ח שבת דמסיק שבת כמה
 מנכרא נקדושה ואנדלתא . ואפ"ס דודאי ההולך במדבר אין לו יין
 כדמקשי בש"ס כה"ג כוס כשהר מי איכא נס אפשר שאין לו עוד
 פת כסלו . וכ"ש שאין לו פת שלם דודאי על פת פרום א"ח לקדש
 כמ"ס נחודותינו ג"מ רק שאין להאריך בדבר שאינו מוכרח וא"כ
 איך יבדיל דק"ל אין מבדילין על פת . ומ"מ מר עוד ליהות דברי
 המג"א מ"מ כרא"ש רא' לדברי ר"מ דלח מקדשין על הסמ
 מדלכפיא לכו נגמרא ל"ח וקידוש היום אינה מהס עדיק דאי ס"ד

ה' מושכפ וסומד ח"כ שפיר לריכין קרף לאסור כיון הרשות
 שלא ככולל כמו שמי' ל' המרצן . ופי' ל' כן דהא למי' דרבה
 בלומר שטופס שאשמה וכו' ח"כ שם לא שייך כולל דהא פכסיו
 נשכפ שימחה יין ואפי' חל מיכף חירות פליו והאך יחול שטופס
 דחירות לר"ת דהוא שטופס שאשמה דלוריימחא אשטופס שאשמה
 שהוא נשכפ לבטל מזהו שלא ככולל . אלא ל' דהכי גלי לן קרף
 לאסור אפילו שלא ככולל ה"ה ה' כן נמי' הראשון שמי' לאסור יין
 מזהו שלא ככולל כיון הרשות ופי' סרף לרש"י האך יאמר שלא
 ככולל הא מושכפ וכו' והו' נשכפ לבטל המלוה ופי' מקשה ר"ת
 בלמה דלמח להכי גלי לן קרף דלאסור . אבל בלמה חין זה קושיא
 לרש"י דכיון דזה כלל גדול וילפיין מקרף דלא יחל דברו דלחן
 נשכפין לבטל מזהו מלחן לרש"י לפרוך הכלל זה וקרף דיון ושכר
 יודי אחיה כרכן . לכך מי' רבה בלמה דשטופס שאשמה ושטופס
 זו פי' רש"י לאו כמושכפ מהר סיני ה' ושפיר גלי לן קרף לזה
 והכל פל כיון ולר"ת מקשה נמי שפיר וכו' מושכפ וכו' הא מושכפ
 פשיטא דלריכין קרף לאסור כיון דפי' שלא ככולל . כיון הרשות
 איירי . וסוד ל' דא' ככולל איירי ח"כ מאי מקשה ורובין לאסור
 יין מזהו מלחן להו' . לימח כקושיא דלא לרף קרף לזה דחל משום
 כולל . אבל ל' פשוט וברור כמו שכתבתי לפסג' ויבא הכל כ"א
 רש"י ור"ח פל מקומו בשלום יווחו פל משכנוחם ואם שציתי
 אחי מלין :

דק דרכין ולא נקראת אסורה . וכפ' מכ"מ אוסיפא מיה אוסיף
 קמחא כאלו ספיתי כמושכל ראשון וכטיקול הדפס . וכסודך הוא
 כ' מכ"מ אנן להיסתמו וחשקו לשדות נרנא דבריי לא התבונן לאם
 לירד לסוף דפתי . וכיארך דבריי אף שפסופים ומבוארים הם
 אחר שמכ"מ כקשה האך יליף דמת מזהו דוחה למגילה מגדול
 כבוד הכריות וכו' דהא הוה במוחא מיירי והתפלמח ואיסורה
 עוממחא לא ילפיין . ופל זה סוכניס דבריי דהי דודאי איסורה
 עוממחא לא ילפיין דמלך חומר האסור י"ל דדוחה לכבוד הכריות
 ואין ראוי' מוכתפלתה מ"מ מגילה דלחן מרשמה איסורה שפיר
 ילפיין דנדחית מפני כבוד הכריות כמו ממחא . ואין כאן לא קמח
 ולא מים רק חבלין ופסם יש בדבריי :

יאיר חיים בכרך :

יב וברבר

מה שנקט מכ"מ ממני נס תמול נס היום
 להדיעו חיוה דבר חידוש חורני כדר השכסיו
 כלואי שיהי' אלני ואמסור לידו כמה מלוח קונטרסים תורניים
 בש"ס ופוסקים שיטבור פליהם במשכפ מיזו ופי' יהיה כל ריב
 וכל נפס כי בני ספק שגיתי בקלמין וכל הנגפים אדם רואה חוץ
 מיגפיי פלמו . ומה אשלה למר כמר מדלי האמנם אחר שזכרתי נמי'
 דריש ניר דף ג' פי' בקושיות הש"ס מושכפ וסומד מהר סיני הוא
 ויש להקשות לכאורה (סוף המשנה שאמר זו כמנתי דלא קשה
 מידי דריש ליה ליה כולל פיון שטופס רכ"ז פ"א) דנס וזלת קושיות
 ר"ת פל רש"י קשה עוד דלדעת רש"י דמ"ס מושכפ וסומד מהר
 סיני הוא ר"ל כתיובתא פי' ולמה יאסור בו בחירתו . וקשה והלא
 ק"ל דשטופס חלה על מזהו כולל בלומר שטופס שלא אוכל אולם
 ושלא אשכ כלל מינו דחיייל פל מלה וכל כל השנה ה"כ ניר דלאסר
 עלי' יין דרשות . וגם לפי' ר"ת קשה שפי' דמקשה בתמיה וכו'
 מושכפ וסומד הוא ולמה לי קרף משמע הא אם היה מושכפ וסומד
 לאיטרך קרף לאסור והרי בל"כ לא איטרך קרף לאסור פי' כולל
 וכמ"ס :

יאיר חיים בכרך :

יד תשובה

רמי' שכתב מר מלמח דלכפ' לי שפי'א ל'י
 והוא פה שהקשיתי בנמי' ריש חיר ריש דף ד'
 בקושיות הש"ס וברי' מושכפ וסומד והי' מאי קושיא והרי חיייל
 ככולל וגם לפי' ר"ת קשה . במחילה קא פטר מר פל דברי קבלה
 חל מלח לריב מהר ונכחל להשיב בלי פיון הראוי למשיב לרפוח
 אף כי לנקיש מיני' ורואי לחדם לחשוד פלמו כפיונו פריס יחשוד
 לזה שכנגדו לומר שלא הרגיש ברב פיונו (ולבושיס בקנה מה שזה
 פריס ערי' לרש"י) מה שזה השיג שמושכל ראשון והכרתי שכלו
 הסוב וישר ומהו ירפתי כי לא בא לכלל הפיון להביע דבריו כבוד
 הבחינה רק כמתחננים ייסי ושיכי' . וח"ל מכ"מ מלה כמלה דהכי
 פריך והרי מושכפ וסומד דפי' איירי בה"ס שומד כפי'ס ביה
 ודיר פלמו מיון מזהו דלא שייך פריין מירו ככולל ואפי' קאמר
 לאסור יין מזהו וכו' . תוס' ח"כ לא אדפס מה הביאו ומי הכריחו
 לכא לפריין שומד כפי'ס ביה . ולמה לא כתב דפי' איירי בהויר
 פלמו מיון מזהו לכד ובודאי כזה די כפר ודי פילה ישיב ומירך
 פל קושיות לרפתי . ומה לו ללכר בקולמוס ללמח כפי'ס ביה וגם
 כל אריות דבריו כמר הכי שהביאו ראו' מראש ומאוכחות דחירות
 הוי שטופס ולא כדר . והם דברים שלא נתנו לכתיב מרוב פשיטתן
 ואח' מי חין כמו חלה . ואינם לא משלין ולא מורידין בתמליט
 המבוקש ודאי ח' ס'ד דחירות הוי כדר לא אזול שמתפתח כלל
 ושכי' כדר חל פל מלוח ופי' חלמר דהוי שטופס והכי מוכח כפי'ס
 כפי'ס י"ד ס"ס ר"ו ומפורש בש"כ שם . ולדעתא ממ"ס מכ"מ כפי'ס
 ביה וגם ממ"ס דל"א שייך פד"ין הוא דסבר מכ"מ מ"ס בירושלמי
 שטופס שלא אוכל מלה בניל פסח לוקא ואוכל מלה דמ"ס בליל
 פסח קאי פל זמן ששכפ ור"ל ששכפ בניל פסח שלא אוכל מלה
 שאז לא שייך כולל הואיל דפנס חכך כמלוה . ותיא שגיאה גדולה
 ובה למכ"מ בלי פיון כמקור דתיא ג"כ ככה"ג נבי סוכה ופי'א
 לפרשו כך גם חין הסבירא מסכמת . גם לפי דפתו אם סבר כך
 חמה ארי למח כמד ודיר פלמו מ"מ מ"מ מ"מ דה"כ ה"ס חיר פלמו
 פסח אם נפרש בניל פסח חל פל זמן מתי כדר . לכן ח"ה לפסוד
 כח כוונתו ואם שציתי וקשרויו ככשרים ככנסים שיטשים זו (כי
 הביא פלמו לידי חמד הזה) ימחול לי כי קשה פלי לבוח לחמד
 אחר . והלמח הכרור כשמש שצני שטופס פיון ככולל הוא אם
 אמר פסח שלא אוכל מלה וכן נשכפ שלא אשמה יין אפילו שומד
 בניל פסח או כפי'ס ביה ה"ל כולל פל זמן שזכר או לפולס ככ"ס
 יי"ס ואם לא שאומר שלא אוכל מלה בניל פסח או שלא אשמה
 יין קידוש אפילו שומד ואומר כך בלמח פסח לא חל לוקא .
 וכ"ס אם שומד כפי'ס ביה וכשכפ שלא אשמה יין קידוש ואין חילוק
 בין

יג תשובה

מאי דנדיק לן מר כהתי' דמס' גויר דף ג'
 פי' דמקשה הש"ס מאי היא קדושה ואבדלתח
 הרי מושכפ וסומד מהר סיני והקשה מ"ו בין לרש"י או לר"ת מאי
 פריך לרש"י וברי' מושכפ וכו' הא חל שטופס ככולל אמלוה דלוריי'
 ור"א מירושלמי כחכוכו הפוסקים פי' רל"ז ובס"א"ח סי' תפ"ה
 נבי מלה לדינא . ולר"ת אף דגרים וכו' מושכפ קשה אף דמושכפ
 הוא ל' קרף דמשום כולל חל זו הוא דברי חלקים חיים . ובלמח
 אם היה כסירנא תקיפא . למ"ו חירף כלביני ופיסה . אכן מה
 פנה בתרי' אבל ח'י לאו דמסחפינא הוה חמינח לרבינוי מבני' לי'
 ולירידי פשיטא לי דלק"מ כלל וחדרסה מיריה ומקושיא זו נסתמי'
 ששך דשפתחא דככלת בקושית הש"ס והרי מושכפ וכו' דהכי
 פריך והרי מושכפ וסומד דפי' איירי ה"ס' שומד כפי'ס ביה וחיר
 פלמו מיון מזהו דלא שייך פדיין מגו וכולל ואפי' קאמר לאסור
 יין מזהו . ולא איירי מיון מזהו ככולל שיהי' ניר בין שארי ימות
 החול ח"כ לזה ל' קרף לאסור דחל משום כולל . ובלמח גם
 חתרגן לא משני לאסור יין מטעם רק כלאוסן שזכרנו שלא שייך פדיין
 כולל כמו שאירי ירושלמי נבי מלה . דלמח מאריך בלישנא שאינה
 לריכה לאסור יין מזהו כיון רשות הל"ל לתרגן בקינור לאסור יין
 מזהו אלא דסי' דהא דיון מזהו נאמר פשיטא היא וקא' אחא
 לאסורי כיון הרשות שחל חמיד כך יין מזהו אפילו ניר כפי'ס ביה
 שלא שייך כולל ואפי' ילפיין מקרף דחל . ופי' סרף המקשן כרזי
 מולק למח יאסור בלא כולל הא דלוריימחא מושכפ וסומד מהר סיני
 הוא ואם כן חין נשכפין לבטל המלוה בלא כולל וחיר נמי' כמו
 שזכרתי שחיר פלמו מן חסן היין כמו שכתב הר"ש דף ח' פי'כ
 דכררים ובה מפורן הא ניר הוא כדר ורואה ממשה יש כדר בערך
 מד וקאמר אמר כריי חיר ואם כן כדר חל פל דבר מלוה ומאי
 מקשה משכופס בטי' רש"י . אבל לפי' שפיר דלמחן קאמר נשפיה
 חסן דיהא כשטופס . וכן לר"ת מקשה שפיר וכו' מושכפ . אבל אם

חידושים בגוף הדינים ובסופקים כפרין שאמרו ח"ל כמעט דוכמי מילתא אבד אורחא קמיל. עוד אמרו כה"ג ודבר פלוני האילן לאתא לידיו רמא ביה מלפא סי בנימי נמסי שבת פיה דפ"א פ"ג נבי פרסיסא - וכמ"ל ב"ל דמ"ו פ"א נבי פסילין. וביבמות פ"ג ד"ב פ"א נבי גרים. וביק פ"ה דפ"ס פ"א נבי סוכת הא"י. ובי"ט פ"ק ד"ו פ"ג נבי כפרין. לכן הארכתי קצת כמעט הדברים דייט בדברים הכוללים שורשי הגדר ומכאן א"ה הגנה בנתיבות מגולה על קצת פוסקים אף שקמה פרה עממתי כמ"ס הרא"ש בנתיבותיו שורה היא ואין מחסרין לשום מ"ס ואם שניתי אמי מלין משונתי. ואף כי אינם טופעים בגוף השאלה. מ"מ סופה נענן במחילתם בדבר שהשאלה ממוסק ומכאן נכח לשאר ספיקי וקניסי השאלה כשלהבת קשורה בנתיבות לפור ולתועלת. וראה רציתי לבאר תמלה א"ה כללים בספיקות הטופלים דדיני מד הטור שאין מחשבתו ברורה וכוונתו מדע ולאמר כי שני מ"ס האלוים בגוף הגדר דלא בני זולתם (מלבד מדריש שהסירו חכמים בגון זירוחין הבאי שנגזר ולאונסין וכה"ג) הוא שיהיה כמולא שפתיו ביאור היסב לכל השומע שיוון לאקור ושלא יהיה מה שכלבו קומר למה שפכו בהלכות. ויש בזה שמונה פרטים מתחלקים. הא' ס' מ' מוחלט כמו חטים ושעורים. ה"ג שאין מחשבתו בדברו לפי המיזן מכל מה רק יש לדברו שני כמות שונות ולפירות א' מהם אין כאן נדר כלל או שאין כאן נדר רק מנדר קל ומילתא זוכרתא א' ריש מדריש דף ה' סע"א. ה"ג שאחד מהם פרע והב' כולל יותר. ה"ד ששניהם פרטים שונים. ה"ה לא כיון מחשבתו כלל או שבת ע"י מוס' רפ"ג דשבוטות ד"ב ע"א. ה"ו שאמר שיוון בדברו נגד מ"ס רז"ל בלשון הסוף. ה"ז אמר מלאי היה בדר בל"י. ה"ח לאמר סעתי בלשון:

ונבארם

אחת לאחת הא' מסקנת דעים פ"ג דשבוטות דף כ"ו ע"ב בשפתים ולא שגמר בלבו להוליא פת חסין והוליא פת שעורים (ע"פ סוף סוף זה מ"ס הרמב"ם אם נאמן לומר סעתי ולא מיירי כהא פה בשים רק בגוף רז"ל ולבו י"ב דפ"ג ואם כפי רבים נדר מיירי ידוע ונמשע לכל דלישי' אחת ליה כי אמרו תקף כדרך הסופים בלשון) גמר בלבו להוסיף פת חטים והוליא פת סתם מנין ת"ל לכל אשר יבטא האדם וכמב' התוס' ד"ה גמר בלבו וז"ל הסתא משמע דמקרא קריש הא דלא מתסר אלא בפת חטים דאוליין בתר דברים שכלב כשאין הספ מכחיש וכו' והנה לשון זה י"ט שאר דנראה דס"ל דדרשא דקרא לבתיר שעורים אחת והא דחזי לימא רק דאיתקד לאקור חטים וכדנשכח מחוקמתא קמיתא דרב ששת דנמלת לכל מריקין ולא ממסטיין. וסוד כמ"ס התוס' כשאין פתה מכחיש ונדר או אינה מועלת לבתיר מה שלא הרסר דאם הספ מכחיש כ"ש דסברא לבתיר מה שלא הרסר רק דמה שאין הספ מכחיש סברא לאקור מה שברב. ועוד דמ"ס התוס' ברא הכי והא דקאמר שמואל וכו' לא יתכח דברייה כלל שהרי שמואל ברא לבתיר מה שברא וכדמסקי התוס' כמ"ס סי"ט שנירף לבתיר פה וכו' ודוחק גדול שאין למעלה ממנו לומר דמ"ס והא דקאמר שמואל וכו' לא קאי אמיש התוס' לסרו רק אמיש וד"ק ולקמן כמעט דכ"י סבר היה דהראב"ה הכי ס"ל דקרא לבתיר שעורים קאתי. לך נ"ל דמקרא דרש האי דעיתא בפת חטים וכ"ל כמ"ס וכן האמת דלך איתקד קרא. וא"כ דברי התוס' ברא הכי כמ"ס ותימא לא קאי על מ"ס בשים דהתרה רק על הדין דלא איתקד לרבו והוא הימר פת שעורין דחליה לנו לומר דהתוס' שנו בביאור הגמ' וה"ו סוברין דקרא לבתיר פת שעורין אחת ותמי' א"י על רש"י ורש"י ותימא שלא הרגישו בשום דבר. ומפני שיש לנו סוד וסמך מדברי הכי כמ"ס ביה לקמן כשאתי נפ"ש לומר דאין בקטתיחם של כפלי תוס' כמה שהקשו עמ' ודדריש לגאם כלום (אחר כי שחא נפ"ש ודמ' ודמ' ודמ' רבה מסמעותיהם הקדושים אף כי מה שחלקו הם בין ת"ח לתי"ב קצת דוחק ולא רמזא בשים) והוא ריש לחלס כי בנימי כאן אף סתירה בעינין לכל שומע ושום הכחשה כלל כי רגיל אדם לקרות פת חטים (מש"כ בחשך על פת כוסותין פ' ש"פ סי' ר"ח סי"ט וד"ק) פת סתם. וביניהם היה רגיל יותר פת חטים משל שעורים כמ"ס בסי' דספיקא שעורים נפשי' יתא לא וכשר לטוסי' וכו' [פ"ג]

בין שיש ביה לכל הפנה. ואם יאור מביט מדבריו ויסנה לרדק שכתבתי ויאמר דסוף כל כופ' יתורן קפיותי לומר דמדע מכח קפיותי דפיכ ריבוי דקרא לאקור יין מלוא מיירי בלא סלל רק כהור פלגו מיין מלוא קידוש והבדלה לחוד. גם זה טעות גדול שאין למעלה ממנו דאפסי דחיר או כמו שטופה מ"מ כהא א"ט שוב לו דניי שטופה תלי באלירתו ורשאי לישכע על דבר כללי או פרכי וכלל הוילא מפיו יעשה וגם כמלוא פ"י סלל. משא"כ כחיר כל פלגו א"ט רק כולל כמ"ס מפורש בקרא שכתבת הכריי סיר מחיר לפשות כמב' כמורה. וסוגי' או פלגה דשקלינא ופרינא כה מוכח דאומר הכריי חיר מן סהרליט וכו' [ע"י פ"ג סג"ד דחיר] דלרנן או חיר גמור ולר"ש א"ט חיר כלל וז"ה מאן דס"ל דיקים מה שטופה מפיו וק"ל כרבנן. ולכן לא שייך מירות מן היין פרכי לומר מיין מלוא לחוד או לומר הכריי חיר מיין חדש או מחביות או אפילו הכריי חיר מכוס זה הוא חיר גמור ואקור כל והוא משנה ואפילו אמר פ"מ שיהיה שותה יין ומסמא למחיס או הכריי חיר כי יוס הכי זה חיר ל' והארכיות בזה אף למומר. ומזה דמה ששים מביט חז"ל כ"ל שטופה וברור הוא פקוס ופתק פטור ושוב אין ערך לפסק ולדקדק בשאר דבריו שנס המה בלתי ברורים. ותמה אל על חכמתו כי רבה היא שכתבם לכלל דכתיב אף דהו מלי לישב דכברים ולקיים סוגיות הש"ס אף אם יאור מוסד ונדר חל על דבר מלוא כטלל שריר וקיס עפ"י דברי התוס' מ סכת שבוטות דכ"ד פ"א ד"ה סן היכא משכתא ליה. אם יפ"ן מביט שם כסוגיא פלגה יראה כי כל דברי בזה ככתבי למביט הם רק לחודו ולשמש מה ידבר ולא למס ככתבי ריש מלין אחרתי לכאורה והאמת יעשה דרבו כי מעיקרא ליק מיד דמבואר שם דריש לית ליה סלל ונתיב שם דהגדר חל על מילי דרשות הכללים נדר עס מילי דמלוא אבל על מילי דמלוא הכללים לא חל וסוגי' דחיר שהקשינו בה אולא אליבא דריש ותו לא מיד:

יאר חיים בכרך

טו נשאלתי

נגזל ומסוגל נחמנה וכמורה פה ק"ק וזה סוסם השאלה כי לא רציתי לפרוח בהסתמקה רק המליאה כך אחד הלך למרחקים לנקט פרשו ונתייג מאד כהילוך כהמיד וסבר משגרה דרך אריות בלב ימים ובספינה זכר קולר נפשו כפי דרך כהילוכו ונדר בלשון זה וסן אף לריק קוס א"ה מ"ס ליכשע ולא מיר אקור יין איין מיל וופנס ט גיין וחדר לניחו וקבע שם דירתו ולהחיות נפשו הוא מן הבורך ליקן לפרקים אל כפרים שפרינומיו והמה קלמה רחוק מפרסה. ושאל אם יש סתור בלי החרת מדריש מד' פנים. הא' אם רז"ל בתר הסוניה כי לא מדר רק מפני יגישה רבה יוס יוס בדרך רב ורחוק הפדר בלי הספק משא"כ כהולך רק פסם ופזמיהם שבוט. כ"י אם גם כהולך כי לא ג' פרסאות כיוס א' עומת כהא נח פנתים בלשון שא"פ סולך פרסה כפסם אחת. כ"ג אם הולך בנתי' מפרסה לכפר וחודר לביטו בו כיוס אם עומר כי אולי מנסרפין שיכח וביאה לאקור. כ"ד סן אף כסחות מפרסה ג"כ אקור מפני דק"ל ככל אקוריי דגם ח"י שיעור אקור. ואף כי כפויי אין ככתי וכמווד לשון כים כשים והסופקים וללין חסילו ליה אחת בעומקה של בלכה כי ססוף על כי לבח כריסא תליא ושמתתתא כפי ללוחא כשרא דסורא חמרא וריחא דקפוזין ולא כמאמך על הפלטר אף כי יעמתי בלגתתי על יד ה' עפ"ה כי כפויים כמסרין חוש המעשור ערוף שאר מדריש ומיחויס וכאריס כפוי יקרא הקורא פד כי מפני ה' אף ליקן למקדש מעט ותמיד א"י מתגולל כד"י על מפתי ולפעמים על משפתי כריס משכ"י ד' אחת של הליכה וכמ"ס רבה נ"י רב סומא כמ"ס ב"ה דכ"ה פ"ה וכתב' חולין דף קכ"ד פ"ג א"י כיוס סמכתי באשישות וכו' : מימי חושני מחמתא א"י לא חשיב דבר לשחלי כריס ולא חמנע ידי כל עוד ככתי לנדר כק' ולפנות פ' מלכשיב להשאל דמתי הקלוסה. ואף כי אין כי כה ליקן בגדולות כקמ' דרוכה וסרד לפוסה. נדרך המלך א"ך וכאורה כבוטה ולא לחוש למנוס מפני כבוטה. והנה פרס נכח לגוף המנוקש אמרו לה"ש הלפס קסנה כפודי דיי נדר וכלותי' כי מורה הוא וללמוד א"י ערך אף כי מה יתילו א"ה

ושור היום כנרמם רוב עם של חסידים הוא] ומימי קדמה גיב עם
 סתם כנפיו ריזו קיימי ועבדי סיי ריי דתשי משמע סתם עם של
 שפורים וסיה גרלה לי כהשכ של שפורים ואמר עם סתם וכי פייט
 וכן גיב עם שפורים אם אינו מסר להכנס חריו חרם עם עון
 אם חלל עם חסידים כבוקר פכד לומר לחריו דרך שמועה לשון
 קדוש שכבר חלל עם זה היום כלי מלג חסידים או כמחשית לחריו
 חרמם עם חסידים רגיל לומר הא לך חסידים עם רק משני דסיה
 דלרדך לכסוף ולפרש בשמתי ולא יאסור אף שכיון לחסידים באמירתו
 עם סתם חליפתך לרבווי מקרא והספס כמי' דכמה ספמיים קרי
 אינם למה חסידים עם סתם ועיי' מהשכנתו חסידים היל כללו אמר
 עם חסידים ומסכרלו זו כולמו אותה לו עם שפורים [לנלם פוסקים
 פליק דביה וגם דין כג' וכו'] חסילו כיוון להוליה עם סתם מפני
 דלא נספק עם חסידים ממה סתם והיל כללו ביארו כשה ומומר
 בשפורים . וככה"ג אם דרד מהכשר דקיל האסור ככשר שמועה
 רל דלא אמר כיוונתי לכשר בהכשר דקריין לי כשר סתם מומר
 בשפורים פי יד סיי ריזו סיה וכן כל שככה"ג . משא"כ מה
 שהסירו דקיל למידתו יאסור כל הסירות הפולס עלי סתם וחסד
 היום לא חריו לולת אם כי סיי ממש מהשכנתו מותר אמירתו
 לא הכמה מאלפת חסידים ושפורים דכסה"א מותר בשניהם רק
 דמה שכלבו ככלל דבורו לא כפיסך כי אין לומר ואין דברים
 שבהמרים יאסור כשהם זוכן זמן לשום ארם כפולס רק כל ארם
 יבין ודע שדר כלי קביעת זמן קיל דלסור לפולס . ומיש הביה
 (ריס רליז הביאו סיי"כ) כחומר שמועה שלא אישן ואמר שכוונתו
 סיה היום נאמן ריל הספס דלוקי ליה לחזקה כשרום שלא כשכפ
 לשון פייט . והנה ודאי הסיס היכל ביאורו דקעה בלשונו כמי'ם
 גמר כלבו להוליה וסי' הוא ממש משה פייג דתרוועת המסכרין
 לומר תרומה ואומר משער וסי' דמיירי גיב כשפסה בלשונו ולא
 מיירי הסיס היכל דרבי שפורים רק לאסור חסידים ומימי
 לדינא אין חילוק כאסור חסידים אם השכ על חסידים כן סעה ואמר
 עם סתם או אמר ככוונה עם סתם . והיה היג לפרן היאר עם
 שפורים לדינא אין חילוק ואסילו אמר ככוונה עם סתם מומר .
 האמנם כאשר ראינו עגם כרמביס והרא"ש והסור הקשו קושים
 המוס' ותרונו לחלק כן הוליה מסוי כמודד ואמר סיה סתם דלוי
 אסור גם כשל שפורים דלא מסיי דברים שכלב כפרס מן הכלל
 שנספה רק גבי האם (ומה דשרי כפה שפורים הייז דסעה ואמר
 עם סתם ועמי'ם לקמן כאלמנת כזה) וכיכ המרדכי כשם הראב"ה
 והביאו כביה ופי' ולו היז הם מקילים חילול לי להסיג פליהם
 להחמיר לאחרים מכי'ם כסודך ומה שכתבתי הוא רק דרך שיקלה
 וקרי'א וגם כזה דשרי' רגה תמכתי יתדומי כמי'ם כבי' על דברי
 הראב"ה היכל דשש כגמי' לא משמע ק . אף כי מלאתי ראיס
 לדברי' כמוס' פייט שמועות שמיס דכ"ץ ספיה דביה דלמא למספר
 דסיל כשפסוים דלא אמר שלא אוכל סתם וסיה כלבו רק על ג'
 מיים ממה עומר באחרוניתא (ועמי'ם כספר תיח מי'ם דברי'
 המוס' דברים כדויים ומימי אין מהס סחירה לדברים) וא"כ סיל
 ידיות פיי ממי'ם שבי' אין דרך לומר סתם כחאן דעתו רק על ג'
 מיים ולדרכו קשיא ודאי קושים המוס' דכיו פייב מגמי' דלאם
 ואריכין לחלק כן תיח לפייס כמי'ם הם ועל כן לא מרע מיירן
 כרמבי'ן עם כמוס' . ופלה על דעתו ליכז דפס המוס' פי שייט
 היכל כאשר הם גר כל הסוסקיס ולומר דספיר הקשו על הקשן
 כגמי' כמי'ם דלמא למספר וכי דסבר סיה דריל כמה דלא אמר
 המדר שלא אוכל סתם ושלח לזכר שום מלה סה כלל וכירישא
 דמחמירין וכזה ודאי חסילו לא זכר סרטי חסידים ושפורין וכוסמין
 רק כמשמעותו כי כל השומע יבין דמסין דברים סרטיים דל"כ
 סה ליה שמועות שול ראי' לזכר פייס כביה רייס רליז גבי שלא
 אישן ועיי' כהגב' סיי . רק שמשמעות דברי סהו לא משמע
 שכיוונה לא כמי'ם ואפי' דכפלמא דברים שכלב וכי סייס סיה
 דכלב קומר וכי דאי סיי' כמי'ם פריש' היכל שארי סה דייכ
 סקן על סרטיים שכלבו דל"כ ככפ לשון (ופיי' מי'ם לקמן דברי'
 כרמבי'ם דקיל גיב דלאמן על מהשכנתו לומר שפסה כשה יפי'ם)
 ומימי כמי'ם נוסח קשיא דסיל להקשות ודלמא דלא ליסממם אכילת
 כל דבר וסיו מלקין אותו ויל דסקן על רישא דמהנה דגיב ואמר

סתם ומימי לא חסידים לא שמועות שול רק חלכתי קשה רישא נוסח
 שפסמא מתי ואספר דמיירי שלא דבר רק אותו יום ואמר סיס ולא
 סולך כשיס לזכר ומימי קשה מה החקק דמכריסין לשום ככסי'ג
 ולא נקט כדלמא סה . ועיק דלגיל חלל עם דג וכשר והכסן
 דמיירי כחומר עם ולחזר שפסומו לא זכרו ומיש כבי'ם שם דלמא
 לכס הוא כסי'א דרך שקלא וסריא כפלמא חדיק . וכאלמה דפס
 הכי' לכאורה כפלמא למס כיוון כמי'ם דשש כגמי' לא משמע ק
 האמנם למספרד כלי' * יזק כוונת כבי' דקיל דסבור סיה
 כראב"ה דשש כגמי' דפיג דשכונת דרכס קרל דלל אשר יכסא
 לגמר כלבו וכי' ואוליה עם סתם לכהיד שפורים וכמשמעות חסילת
 דברי סתוסי' לקן סוקסה להס פרי סגמי' אסרדי וכלו לחלק מה
 שחלקו לקן כהב כ"י דשש כגמי' אינו קן רק דמריכין לאסור
 עם חסידים ומה שפורים לא חליפתך לרביי ודין שפיהם שוים שאין
 חילוק כן סעה דבורו או אמר ככוונה עם סתם . האמנם כביאור
 כגמי' כהב כראב"ה בשם הרמב"ן להדיא כמי'ם דקרא חליפתך לאסור
 עם חסידים רק כראב"ה לא זכר כלל קושים סתוסי' רק זכר ספס
 דדברים שכלב ולך כהב כבי' כלי' :

וראייתי כפי' רייס ריי שכתב שק גרלה פי' דברי הסוד שכתב
 וסוליה כשפסמא עם סתם דסייס שלא כמתכין להוליה
 עם סתם דלא גמר כלבו כשה חסידים ולמה יגמר כלבו לומר כפי'
 עם סתם . ואין אומתו כלום כמי'ם דמשמעות עם סתם גיב עם
 חסידים לומר ומימי אין לרדך ראי' כלל חדאי משמעות כגמי' כשפס
 איירי וכמי'ם לפיל ולא סוספי' הסוד דבר רק מלג כשפסיו דעל
 קרל סהו גרדי שייס כלי' פייט . ומימי לומר דיש חילוק לדינא אין
 זה מוכרח . ומיש ספי' על כבי' דאיכ לך יסרן קושים מוס'
 והרא"ש . לפספרד אין זה סימא דיל סירן אמר כמי'ם אף כי שפרי'
 חירוליס לא נסילו כאשר כאלמה כשיגס קיל דשפסו וקלישת סליס
 כקושים המוס' לומר שוד שפסיו ריחא ולו שיי סייס וגם שפיהם
 מתשיכיס על סלכ . כי כהס כגמי' דלאם דקא כקושי סחירו משני
 טעמיים סה' מסרי שמוד לחסום דפס האגם סיל סגוד על דעה
 חבירו או כמי'ם שחבירו סחירו דסכרל לומר (וכיכ סרמבי'ם סרירוס
 והביאו כפי'ם רייס ריי וכלי חולק) דלא יופיל משמעות דומה למי'ם
 כהמהל חסילו כשה שלא יסוי מדריס וחדד לחבירו חובר
 לחנאי דליס מופיל ככסי'ם רייח לקן לגבי אמר אין סימ . משא"כ
 כמודד דר כפי' פלמו שלא לחבירו יל דשאר כחושב היום וככה"ג .
 ספס כפי' יל דדוקא כחושב כלבו היום שכוונתו למסום סמד
 לאין ואסם כי אין דרך לחדד מסירוס על יום אחד והוא רק סכול
 ושמוק להסעות האגם וכמי'ם כסוסקיס אם לרדך לפרש לפולס
 יחשוב אם לא אינה חסילין או כל זמן שארי כאלמה מחמד כמי'ם
 ס' לייב סייד וכל שככה"ג ודאי לא סחירו לגבי אמר שלא יכגו
 קיר כמדריס אלא שאי משוס סה לריכין חו לחלק כמי'ם המוס'
 כסירון סקישא כן סימ לפייס ולדעות לה למד כמסר ואמר לא
 דררי' אלא כחמדו על יס דכס' ריח סייב וכמי'ם כחלוקה כ' לקמן
 וחרר אי לדברי' הראשונים דמד כלבו ממה חסידים וסוליה שפורים
 דשאר כפיהס ופי' סעה כלשונו מיירי דלא כשפסן יכגו כאשר
 דפס . וגם דין סיי סיל אם יס כשפסות כן וכתבנה לדבור דרך
 סרס וכלל ככר מבורר דדפס גחוליס קוממי' ומכרזי דלא גמר
 כלבו עם חסידים וספס ואמר עם סתם מומר ככל שפורים משא"כ
 כחג ככוונה עם סתם כאשר גם ככל שפורים ומי יחלוק על
 כדחוליס ואספר דמסכרד לאסור סן לא חשיב חסידם פון דבורו
 עם סתם אפי'ם דשק להוליה עם חסידים דלמא סחלם דבריו אלא
 מהשכנתו וסיל סהר סה ולאו ארשפי' רק דאי סיל לחוט גם
 כסוליה עם שפורים לאסור ככל שפורים חדיק . ואם סיה מהשכנתו
 לסתם עם וסוליה כפיו עם חסידים כן כשפסות כן ככוונה ספרי'א
 דשאר ככל שפיריס דפי' לרדך כפיו ספסיס כסירוס ולמחוט
 דמשמעותו קן ואספר דחסילו מוכה כוונת סהרד לא מסיי חסילו
 להחמיר מה שאין כמשמעותו לשון סהרד כלל ואפי'ם כמודד למד
 וספסיס פוליס עלי כשפסן וסויס עומר ללוכס ואסור לנסון אפי'ם
 דלכרא"ש יס כמשמעותו ללוכס כמי'ם ספי' רייס רייס שארי סתם
 דמי'ם דרך כני ארם לומר ככסי'ם לשון או וסיה סיי ספסייס סיי'
 רייח ולקן ריל ששום שם דכלל לסה וכלל ספסן דלרמבי'ם אסור
 ככיהס

בפינים כלה היה לו מחשבת פריש והראש מותר למתן ואחור
 לנתן. ואם אמר דכחן לחדל מיישו אכור בו ומותר בשי. מש"כ
 בעלן משמעות דבריו כלל ק"י חן לו להוסיף פ"ס הוכחת משנה
 קטנה כדור כמיש לקמן בקרבן ב' ו' ופ' פ"ו פ"י ר"ח פ"ק ג'
 ר"ח למי. לך מי שפי' שחל דם משמעותו ממד נדר משמעות
 י"ן מותר לזכות בו סמו אפילו סוכה אפי' דגם קן רע לו ומי
 המפי' הטיול נדר לשמו שבר אכור לשמותו אפי' אם וזה נוקד
 אפי' שיהיה לו ואם משום שמעדין בו שאינו מינו בעון י"ן כמיש
 י"ל דלאין כמר שיעי טעם. ויל' פסוק דמיטה כבך ג"כ שמה
 מקרי לכל דבר אפי' שיהיה בו פסוקי פ"ס. כל זה נלפע"ד ואין
 להאריך בפריש אלו וטעמיהם והקדוקיהם מפני שסם אר' הלאה
 ממנוקטיו:

האמנם בחלוקה כ' באל דיעודו איש מפורש היפך רק י"ש
 לו סידור של היפך. יש חילוק אם דעתו היה כפירוש
 הסימא או אפי' דבריו מפורשים וטעם יסוד לאיסור וכו' י"י
 מוכיח דק"ל דמי ידע ככפי ר"ו וכמלי סוגיא דריש מדיים גבי
 י"ש י' לקדושין וגיטין ד"ו פ"ב מימ מותר ולא שייך בה לומר
 דברים שכלל אינם דברים לכי' כי אין סבוכה נגד הדבור כלל
 ולאין לומר להיפך כוונתו וכי' כפשוטו הארוכה של מהרי"ם
 ופ"ט ר"ח דף ג' בדין האמנות (ולשון מהרי"ם דק"ל פ"ד ומימין
 לומר ק"י היה בלבו מתוך שהוא לאמן של פתחו. ומי' בעונן לאיסור
 לכל ולומר שמתכנתו היה לפירוש המותר לר"ך התרם כפי' כמי'
 ר"ח פ"ב שם והטעם מפני שאמרו היה כמתלה ומתחלק במעור
 כפי' שם שלא יבגנו ק"י (וכי' הכי' בלשון גם כשם הרשבי"א
 וכי' ה"ט) וכי' מוכח כפי' רש"י בשם אפי' כפי' הוא לשון
 הרמב"ם ור"ח דידע משמע דמשום האמנות ג"כ כה' אפי' ז"ס
 ל"ל כפי' השם דק"י ודוק (פי' ברמב"ם דהרי"א כתב משום
 שחוק והכול נדריים) אבל בפירוש הראש ורוב הפוסקים משמע
 קטנה משום האמנות. חיל הראש כפירושו דלא מהיינן ליה שרא
 שחל לא יבגל פתח וכו' כי איש נקי במורה נדריים ולכך משקר
 הדבריו וכי' תפסי לר"ח אין סומחין לו במרעה פ"י גמ' ד"כ וכן
 משמעות דברי החו"ט פי' דשפוטת דכ"ו פ"ב י"פ שג"כ ז"ס
 כ"ל ופי' ח"ך לא לאמריכו וכי' מ'י' לשאל של דבר. י"ל מפני
 דסגד לר"ך פתח ואין לו ומי'. ומי' קשה אפי' ישקר ויחאג
 שמתחם. ולכאורה נראה לכתוב האמנות אם לבו יודע שהלמת
 אלו אין לאיסור אם יעברו במהר רק אפשר דאמר שאר"ל שאינו
 לאמן ואכור כמרכיב אפילו כמדי' חזרי' אכור מפני דה"ל לית'א
 דלאיסור דלוריי'א שפי' בחלוקה ה' ומי' ר' זכריה קן סק"ג
 [פי' משום ק"י] המשון הוא שלא זכר וכו' כפי' דמותו
 [ומי' יש לחלק חדתי' מלמח דהשדל דליקורה לא חלי' במעשה
 דפי' בה לאיסור רק כל איש ישרא' יודע אכורה כי כולל הוא
 ודאי אכור אפילו הוא מנודות רח"ל בעון היות דר' זכריה שפי'
 מפורש לאיסור כפי' ולא כיו' כפסם של לאיסור משום השדל
 רק חז"ל אכורו דרך כלל כמו שאכורו שריות דשירות והאכור
 לאיסור פכ"ד ונקרא סברין כמו הקורא בלי שכת' לאור הכר אף
 על פי שלא כסה ופי' ככ"ג אכור הנשים דרך כלל. מש"כ אם
 לא שייך לאיסור לנבי' הארי'א בעון נדרו זה דעוד. ומזה מסתפק
 בני' שהכירוהו מזהם ש"כ פ"י פ"ד לאחד שם קלה רגלים לרבי
 ומי' יודע כמלכו ששקר מנה כי אם רשאי לשחוט כביחו או כבולו
 למקום אחר שאינם יודעים מה שגזעו לו ואפילו א"ת הוא שכתב
 יודע שגונג הוא או שהפירושו פ"ס פדום כי פדים י"ל דבאין
 רוח' ויודעים שרי אחר שאין כאן חשד אפילו לרוח' בשחיסה זו
 הש"י שום לאיסור רק מה שהפירושו עם פתח יד' ה' וסנה למס'
 לאמר לו. וככ"ג דמי' ז"ס אם רצונן מנבט מלוי שיפ"ד לו נגד
 ששטון פדום אמר רק שני יודע שפאל הוא מחמת גישה או
 קורבה או מחמת פנייה רק שכת"ד לא ידעו אם רשאי להפ"ד
 ופתחם פנייה ז"ס יסוד כי האך יעשה אף אם יתרחס קלוס
 אף אדם משום פלגו רעף לן אם לא יגיד מוכר. ואפי' בלא ק"י
 הוא מפי' אדם מקרא ומדבר שקר מרחק שלא יתקף את הכירי
 שידע בו שהוא רעף להפ"ד ואם ק"י כמלכו פ"כ נפרש שם
 שר"ל שלא ירף טעו לסיחם אלל הכיר' לעד או למסוס שטר וכה

אפשר דק"י אם יודע כמלכו וככ"ג נמי מיירי חזרה דמפ"ל שפ"ר
 דבני' וכתיב סימן ל"ד ס"ג ט"כ אם כבר ראה חס מנבט
 ממנו שיעיד. וככ"ג מאלק השיב לפי' נפילת שבר להפ"ד] וכ"ש
 לפסם השלישי שזכרו שם הפוס' כפסם דברי' משום דדברים
 שכלל אינם דברים וכפי' הסוקס' ר"ס ר"י דגם כמלכו אכור.
 ולפי מי' כפי' שאל יבגנו ק"י שהוא מפני שהוא כמתחך אחי
 שפ"ר דלא כפי' התרה גם כפי' ר"ס ר"ח גבי כשר מלוח וי"י
 מפני שסבור ה"י לפי דעתו שאכור דלא כפי' דבר הנדר ודלא כפי'
 שם ס"ק ה' שודאי יש כמתענות י"ן נכך פ"י לפ"ו אפילו רוב
 קורחין לנכך לשמים י"ן נכך משמעותו י"ן נכך פ"י ר"ח ר"ב
 הגהם פרישה שק"י הוא סיסא דפי' אפי' אפי' אפי' ק"י. גם מי' שפי'
 לאמן כ"ס כפי' אפי' אינו לאמן אפי' ק"י. גם מי' שפי'
 כפי' כ' לחלק ולומר דכפי' מיירי פירוש שלא ה"י מר לא נסירא
 כפי' דאי' מה דעתו נחאזירנו דככ"ג גם שחוק וסימול לית'א
 רק י"ל דפ"י גורו חז"ל כמפרש ככשר חזיר וכו' שהוא דרך מדי'ם
 והסללה למלוח כדבור האכור משמע ק"י מש"כ לשון פסוק אפי'
 שיש לו גם משמעות לאיסור ק"ל פ"י מפני דלא שכיחא למדור ק"י
 ומילתא דלא שכיחא לא גורו כיה רבנן. ולפי מי' אפי' שפ"ר כפי'
 וכמשה' דלא נקיס כמשמעו כשר מליח שיש בו כביחו דלע"ד ה"ה
 דכפי' מפרש דעתו שק"י היה לר"ך התרה דד"א לכפי' ודוק
 דה"ל ג"כ מהחל. וכי' לו ש"י פירוש' שור'ם א' של היפך ואי'
 של לאיסור או לאיסור דבר גדול ודבר קל אפילו מחשבתו ה"י לאיסור
 ה"ל ידע שאינו מוכחת ומותר כמסקנת ה"ס פ"ק דלדרי' דיה
 פ"ח ויש למסקנא ה"חא ש"י פירוש'ם פ"י כפי' וש"כ ר"ס ר"ו
 דחפר שם כפי' רמ"א וה"ל דעה הפור והראש. וי"ל דלדעם
 אפילו מחשבתו ה"י לאחמ' מה' וקס"א מה' דק"ל ר"ס ר"ח פתח
 נדרי' כדבר שיש לו ש"י פירוש'ם להחמיר ואין לומר דדוקא שם
 דכלד המוכן להקל לא לאכר שום דבר שהרי מוכח ככ"ל שיטה דרי'
 נדרי' דה"י ככ"ג ק"י' דמותר ומשמע אפילו כיון לאכור ור"ס
 ר"ח אפי' אפי' כפסם בלי כוונה כדמוכה שם ויש לחלק בין אם
 השקט בעוף דבר האכסר או כפי' מלמח דמ"י כ"י האיסור
 שכת"ג חילק שם ה"י' ודוחק הוא אף כי דברי ה"י' מגומגמים
 ואין כלארם פי'ן לפי'ינו. ובחלוקה ד' דבר ששכנס שלא יפ"ס
 פ"ו אמר ופסחן שיש לו ש"י משמעות אולי' כגון הפ"ן שאירע לו
 שכללו נכנס (פי'ן שם גם פ"ס ר"ו כפי' וכ"כ) ככ"ג ר"ח
 ומשמע לן שם לרשם הראש' דאולי' ככ"ג אפילו שלא כמוכן ונראה
 משמעות דבריו בעון היה פסחן והוא נדר שלא יפ"ס פ"ו דמותר
 ללבוש יפ"ס כפי'. ואם קן בלא היה פסחן ולא לבוש ונדר שלא
 יפ"ס אכור ללבוש ומותר להפ"סין אף על פי שכוונתו הוא להפ"ס
 [מש"כ להרמב"ם כמ"ל] ואפילו נגד משמעות לשונו לגבי' אולי'ן
 אם משמעות דבריו לפי' הסנין מאויר' לכוונה אחרת כפי' שם
 פ"ד. ולכאורה ז"ס אי' אולי'ן במר המוכן לפי' המעשה שאינם מבורר'
 כוונתו כדבריו מה כפי' רב פסח' ר"ח נדרי' ד' ו' פ"ב יש י"ד
 לקדושין כדמור לאשה כרי' ח"מ לו ואמר לחברתה ואם ומייר'
 כנתן לאשה ראשונה שפי' פירוש'ת כפי' הראש' וברין. וכי' יש כירור
 כוונה גדולה מזו ומ"י אפי' ליה או דלמח' ואם חזאי שהוא פירוש
 זר ודוחק מאד דלמח' ר"מ יאמר ואם חזאי וככ"ג שם גבי פ"ס
 דק"ק וככ"ג וי"ל דכלהו איבי'א לכו משום דגם פירוש' הספוט
 מיוס'א אי'ת ביה דרך' לומר נמי וק"ל. ובחלוקה ה' אם אין כאן
 מחשבה או שכה משמעותו שפי' אולי'ן כמר פ"ו לפי' לשון פורס
 או לשון בני' אדם ככ"ג ר"ו ר"ח ואם לומר שמתכנתו היה
 כשי"י שפי' חכמים או מנשן כמורגל לכי' אדם ז"ס דאפשר
 דע"ף וחמיר מלומר כ"י"י ומא"ש דעתו שיהיה כאל פ"ו או כמר'
 ודעתו היה כמרתו של י"ש דחש' לאמן מש"כ כאלו ור"ח'ה מפי'
 ר"ח"ו מסכס' יבגו גבי' אף אדם שוסה כפילתו כפילת זנות לכל
 מקום שאמרו ר"ל דעת אדם אינו לאמן לומר לא נפסחתי לך
 ולמד מה' כעל פ"ס' פ"ס' ר"ח ר"ח חושין ופ"ס' ופ"ס' ופ"ס'
 י"ל היה כנדרים [וי"ל אם יש משמעות בין לשון פורס ללכ"א
 אולי'ן במר לכ"א ולכן נודר י"ש המכושל מותר כל"י אפי' דכתיב
 וישלם ואלכל' וישלם' אם הפסח' ויש' לרשות כי שם גם לשון מורס
 רוכס' לכו' ל"י נכו' ואי' מה פי'ן לאמנות והלא זה בה' משמעותו
 לשאל

לשאלו על תדור וזו כפי שהיה יל כמיש כראש על משנה נדר
 כהרם ובר כמיש לפיל ולכן לא פליג אפילו נדר כלי דיפת שום
 אדם אינו נאמן . וייל עוד דקבר להקל פונשו כהמר' החרם אפילו
 יקפחו ויבז לו כמחשבתו דפדוף ממש שיפטר כלי המרה כלל וחמיר
 שוכח ופי' נפיו סימן ריב"ה ס"ק ו' דאין דנריו כדורים לפי' .
 ובתלוק' חיה נמלא מחלוקי' בין המוסקים וביאר הדברים ומה
 אלפסרד יבחר כהמך גביה נסיקא כמנוכה מסר דמלי' היה
 בלבי דמי קלח למרס אחד מפרטי הכלל היה בלבי נדבר בהם כשיפא
 חלה . וממולא הדבר מכל מ"ש דהמוס' פרק שבועות שמים דף
 כ"ג סוף פ"א שמשמע דסיל דלפלו פרקי' כמחשבה וכלל דביבורו
 לא חאמר רק כפרטי יחידה נכו וכל המוסקים גדולים ראשונים
 ואחרונים חולקים עליהם אם דיבור בטובה ואף דעדיפי קלח
 ברנא כדנריבם אם יתכן שם הכלל גם על הפרט מימ חלילה לי
 להקל כמנשה . וייל דלפלו התוס' הריל דמקילין הייט דווקא
 כעין פרס הכלל דסיל דאין בכלל דדבור איסור רק כפרס המחשבה
 משי' כחמאי מון למר לאו כדדי' פליא לשדות תנאי כמחשבה גם
 לא מהמין ליה אפילו יש סברה לחלק כחמאי . וכי' כהדיא
 בשויה המכ"ס ח"א סימן קס"ה הביאו בש"כ ס"ס רי"ח וגם שם
 יל אפילו היה דפתו התנאי כפירוש . האמנם כ"מ מייח' מוספתא
 כפי' מהלכות שבועות על מ"ש הרמב"ם שנאמן לומר ספי' בלשוני
 דמוספתא חיל דרת ואמר תנאי היה בלבי נאמן והכי איפא גם
 כדור כפי' . וייל דסיל להרב כ"מ דק"ו הוא אם נאמן לומר
 מנאי כ"ש ספי' ואם כן אי' דסיל לרמב"ם לאשמושי' רבותא
 דתנאי ולולי המוספתא שלדפס הכ"מ ממש לקח הרמב"ם דבריו הי'
 אפסר לומר דווקא ספי' נאמן לומר משי' לומר לתרן דבריו
 כפירוש נדר מה שארזי' או לומר תנאי היה בלבי ואין כחן מחלוקי'
 בין המוסקים אכן מתוספתא הריל משמע דגם כחמאי נאמן לא לבר
 כפסות . ומכל מקום י"ל לומר שירוש דבורו נגד המוכן ועג'
 דד"ל גרע פטי ולכ"מ אינו נאמן וכמיש הראש והבנה כהגב' רמ"א
 סימן רי"ז סליו וי"ל עוד דהרמב"ם לא אמר דנאמן רק לפנין מלקות
 רק לשון המוספתא לא משמע כן והי"ט כפל תורת חייט רפיג
 דשבועות לא כח לבו לחלוקים שכתבו רק כחך דרפס הרמב"ם
 והמ"י להקל ולהאמינו וכממשמו' מוספתא שזכר הכ"מ ודפי' הראש
 להחמיר והוא מ"ש הנהי' ש"ש הריל ושהפיקר כדפס המוספי'
 והרמב"ם ומכל מקום מאן י"ת ליה להקל נגד פמוד ההוואה רמ"א
 וכ"ש כחמאי וגם הפיה להלכה אומרה לא למשנה וגם י"ל כמיש
 בסמוך דדוקא לפנין קרבן אמר הרמב"ם ואפסר שלא לקח דבריו
 מתוספתא הריל רק כמברא דרזא לומר דהיינו נגמול דחסיס
 ושריט' דהא הכ"מ גם כן זכרה גם הכ"מ לא מיי' כנאמנות
 כמיש לפיל רש' הלוכה או לאמרה מקום אחר ולא קי"ל כמחשבתא
 בלשך היה נדר משמעות הש"ס שלנו לכן ודאי אין לדמות דברי
 המכ"ס כלל . ולולי שאין דרך הרמב"ם לחדש דינים מודפסי' אמרינא
 כפשיטו ולא מתוספתא החכר לקח דבריו מדשי' בלישנא כולי
 האי להפסיד דבריו על פשו' ודבר זר שלא אוכל שלא חלף אלא
 מסברא דנשטיה קאמר וכטובה היא דווקא לפנין מלקי' שהרי כפיין
 התראה סמוך למשנה אף שקיבל פליו התראה משום דמאי למימר
 אשתליון כהמרה סנהדרין ד"מ ולא שכיחא כלל ומכל מקום מי'
 פסר נפשי' כ"ש כחומר ספי' בלשוני נגדריס וכרי' פדס התראה
 דזולתה מי' למימר שנגה היימי' כ"ש דמאי למימר שלא טעה עבירה
 כלל . מצינו למדין נדון הריל שאין נקטס הראשון להחיר לו
 בלא התרה כדמותו כדמותו מפי' אומדן דפת שלא נדר רק מפי'
 סומו הולך הילוך פמירי וכלל יוס הילוך רב דלפלו חשך כפירוש
 כן מימ אסור גם כהגיו' לביבור דלא דמי כלל לכל הזכרים כפי'
 רי"ח ונפשי' ופי' ס"ס רי"ד דלדרכה כרי' חזין שהפרי' על מדתו
 לאסור לך כפרסה אף דיניעתו ופולחה אשר מלאוהו כח מהילוך
 ד' הי' סרסארי' כיום אחד היה גם כזה מאחר דתחם נדר בכל
 זמן וכלל מקום משמע דביקש להליל פלגו מכל יגיפה אפי' כל
 דכו ואפילו אם היה לנו שום סברה טסה לנר היתר בלואון
 שלמי' ח"ל המרה כמחלק כשי' סימן רי"ח ורי"ח בלא חיה
 בהג"ה שם סימן רי"ח דבזמן הזה לכ"פ דיינין כפי' . וסריף
 כפי' וכפי' אם לא כנתיים או הילוך פחות מפרסה וחזור ל"ל

דמחוייבו כחלה מחמא מחמייבו וליכין אלו לזון מסברא ומלשון
 כפי' אדם שזה כלל כדברים. לא ולמד משוק של חמרים שאדם שזכר
 החמור ובפלו סרסא כוח ואינו משלם לו רק כסף פתחלות סלכ"י
 וכן כחומר שליו להכיר לו פתחים ואשיפות לחולה אינו משלם לו
 מסלך השיבה אפי' שזו היא שיבה זו היא שיבה להשלים שלימותו
 ומה גם שפת שערד היה כמבולך כל יום משם ולהלכה ודאי דמי
 לאותה הליכה היא הליכה שערד אפי' שלפסם שכפדורו נרר לא
 ילפרי מצי' להקל כהילוך שאינו פמירי כילי דמה לנו ולפסם הדבר
 וכי המדר ממלוח יתן דכשר מפרי דאינו בריא לגוף האסרה גביהם
 מלוחה דקסא יוסר ודאי אין לו רק מה שערד להמון מלשון
 משי' כפיין הליכה וחזרה ודאי לא יזקן מלשון ומלשון בני אדם
 כדברייהם רק ההליכה לא ספיסה ואדם רגיל להפסיד כחירו שילך
 פמו לפסודה לכפר ואומר לו שלא יהיה לפסודה לדרך שאינו רק
 פרסה אף שהחזר בו כיום ואין לומר שם הטעם מפני שמה כן
 הליכה לתורה ומחוק פשוט כחלילה ופסי' והיה בשויה שם
 כהשלמי' מנוקסו ופשיית' לרבו נקוט מיאא פלגה כדיוו שכדון
 הכשאל שחולך לכמרי' לרבו ש"כ שותה שם בין רב בין תפע דמותר
 דאין למת דברים כאלה לשיפורי' שיטה פורת כל אחד ידור . חבל
 כחמ' אחר שלשון בני אדם על הרוב ורובא דרובא שלא למס' לב
 ולכלול בלשונו שיבה כעם הליכה אם כן אפילו אינו שוכה כלל במקרי'
 שכלך רק חוקר וחדש ככפי' מרי' ופולח אחר דבר וחזר סיקף
 לביבור שרי' . וייל דהא פדוף מכליכה כתר רובא דהקיל וקרי' ביה
 הרב כפי' ר"ס רי"ח רק דבר פשוט וכמו ש' הוא . גם אין סברה
 לומר דאסור כהולך ושכ מפרי שמיני' משי' מ"ש והלכה משי'
 לאחור דמה לנו לזון מסברא ומכח דרמיון דבר שלא נכלל בלשון
 ובמחוק המוכן כמ"ס כמסוך . וכי' כפירוש כשפך מסרי' כמסר'
 שרי' שארי' יבורה דף פ"ו . ובה' יש לנו גם כן סעוד ומקם
 מדפי' תורה דלפרסה הליכה ג' פתחות מדלוריימא או אלפי'ם
 מדרכא מאשככסא דקרא' וסוף אלפי'ם אפילו סולך וחזר רלופים
 פשר פפמיס פותר וכן אדם רגיל לסי' רן כל היום כרמוכות
 קריה ויגפ מאה ולא קסיד ולא ללמד מסברא מדעת טסה לאסור
 גם כזה וככה' גם כדרי' . ומהו בלאו גם כן לקריף כ' אם יש היתר
 פי' שנה כנתיים דיש ללמוד גם כן מלשון ודרך בני אדם שאם
 יבקש למה כפמירה או ישיבה כל דבר רק לפשות הימר ללדור ודאי
 אסור שהרי כלי נדר אדם פשוט לפעוד או לישא לפוש כהגיו' לכפר
 לשמות גשיפה שכר וכסי' ולחזר אחר כך פק' לדרכו ואם כן ליל
 ללדור אלא ודאי אסור פליו גם כהגיו' משי' אם פרס יכלה פרסה
 קובע סודרמו כדרך הולכי' דרכי' כחלמס היום ודאי מספקת בין
 הליכה להליכה . ואין חלק מסברא לומר דמכל מקום לא ספק כזה
 פירוש מכליכה ראשונה לכן בני נדר ריחל לביש' הספק סרי'
 או כהסוך אחר שלא הלך רק פחות מפרסה לא כפי' שטיח ונפישס
 רק מפס' ולכל הוסר כדי הילוך כ' אין לו לדמות סברות גם
 מדד"ל כלידוף חליוס ושפיות בליסורי' וכי"ה' אין ראי' לדמות
 לזה ולריכין אלו לזון אחר המליוס והכנוג בין בני אדם כהליכות
 אף שאינם שרי' בליכותס . ונכח לקריף הרביעי' אם יש להחמיר
 כפחות מסר דקיל ח' שיעור אסור לכחולה . חנה גם מנר מסברא
 כלי ראייה ז' ולא מסתבר כלל דלאם כן לאסור לו לילך גם מחוס
 שבת או פחות . ועוד דלאם כן כהשכפ שלא יוכל כוים מדבר זס
 ליספר גם כחאי' סיה וכן כהשכפ שלא יוכל כל הכבר יאסר גם
 כמקלסס דהא ודאי ליפא ויפס השיג הש"כ על הסור כזה כפיין
 ר"ה סיק' י"ב ובאסור לפלפל אף כפחות מד"א כריה . ואלו
 דברים הם שאין להם שחר . ואינם כחלמס קטמא מצי' אסריין גם ח'י'
 שיעור לרי' מדלוריימא ומדרכא לכ"פ דקיל בכל פי"י חלילות
 ואפילו כמירי' דלאו חלילס כגון כהולס מרשות לרשות כשבת אף
 על פי' עלפיין מלקות וחוקלס י' להם שיעור דחייסא כמברא כהג'ם
 וכי כשיפורין של כל מלכמס שבת דקיל כל פטורי' דשבת פטור
 חבל אסור מון מלמס . הנראה כי כום שאין לאסור ח'י' שיעור
 כדבר החכר שיעורו כפודס כפירוש כגון פלפול ד' חמות דליפין
 (פי' דפירוכין דרי' פ"א דמי' פ"א) משום אי' מחסיו כמחמ' .
 או אלפי'ם חמה ממגרש' סמרי' או גי' מאל' יל' אי' דמחמס ישרל'
 דאם המורה כפירי' כדרי' לא מצי' שרז'ל יאסרוהו מפני ח'י'
 שיעור

להסיר וגם ככל הקרבן אחר ששחט ה"ל כמימי חולין לגזרה ולכן
 סמך על הכתובים והסופר (ואין לומר דהתוס' ס"ל כ"י מ"ט מה
 בין חיר שמחן דר"ל שחמיר לו בחלוצו כמו שמחן מ"מ מנה להו
 לפרש ק' ולקשות גם לישאל דמחיתין לא משמע ק' רק קא' של
 מי שדיתו לזיוע חיר שמחן פ"ס דרז' פ"ט) כ"ל. באמם עליהם
 אין הסגס כי בגמ' דזור' פ"ב ד"ר' פ"א ככך איביע' דרנח
 בחמ"ל מוכח להדיא ק'. ומ"מ איכו גופי קשיא וחליב' לומר
 דחז"ל שזייגו להא' מלמח' חומרא בלי קפמח'. ולומר כי סיכא דלא
 לכו דברי חז"ל נגד השכל דמיש' שס' כר"י חיר שמחן לחמיר
 פשרים יום שר"ל שכן נאמר לו בחלוס דבד' ה' (ואף כי י"ט קא'ת
 סמך לפרש' כן מדלא אמר בשמחן א' ס"ד דמנחמ' שפסיו קיבל
 פל' דנר"ך לפרש' ולדבר כלשון בני אדם מש"ב כשח"ס קבלת דר
 דר'ך לקר' דבדור ולהשמי' כ"ף דרמיון ולקרא' כיוצ' פ"ט שמחן
 שח"ל כרשיון וכלשון הכתובים טובא לב' שמה' י"טכ' כהס' כי חסמח'
 קסם מרי (איכ' חסר הכספים' כללו אמר כר"י חיר מירום שמחן
 כמו הסם המלחמח'. החרון הנרים ונד"ה ב' ס"ו והנבואה פד
 הכניא כמיש' המפורשים) כן אדם חזיר ינסן אין דוחק גדול מזה
 גם כזה נשאר דברי התוס' והרמב"ה בסימח' וכלאו הכי תמי' לי
 בבאי סוגיא מכה דק"ל אין מסירין אם כבוד פד שיחול כמנואר
 נפור' ושי' ס"י רכ"ה ס"ו וס"ס רכ"ט. וספני שמע' לקיים דברי
 חז"ל וליטנס' אמר' לנסן פנים לנדריכס' אף שלא הכניס' במ"ט
 שום אדם כספרים בחיבורו שגאלו לידיו אכן נקאר' נמרץ ועל
 הקורא נכון להרחיב הדבר ולהביא עוד ראיות לדבר. והספין הוא
 משני פנים הא' מגזירות חז"ל דאם אמה אומר להסיר נידום
 שמחן איכ' באם אחר שנה או זמן מה ירע להסיר דרו' אם כן
 מלינו מירום שמחן לזמן זה נגד' ונחאי' רש' שח"ל לעולם.
 ויש' שפחון סה' ללפון שמעמח' למפרס' כ"י נדחתו כשאר חיר שח"ל
 לזמן ואיך יומח' דמח"ס דחיר שמחן מומר'. ולא דמי' לשאר מדר'
 של זמן רק וסוף הזמן היח' להסיר דרו' דברור' דאף על פי
 שהחמס' עוקר' כבוד מסיקרא' מכל מקום לא הספיד' שכרו למפרס'
 [כתבתי לפי מנהג' הפשוט שמעשים בכל יום וכי ס"ד שיספידו
 נשפד' כל הפסחים שהפענו. גם איכ' הוא לא ידור' אדם נדרי'
 הפנים ככה'י משום סיבה שיספיד' למפרס' כל עיניו נפשו בשלמח'
 על שאר סיגופיו דכלל קבלת שכרו אלו ל"ק מש"כ כפסחית דמי' אין
 לו שכר הפנים גם יחיו נרכוס' עיניו למפרס' ברכה לבטלה. ונראה
 דנפספס' המנה' מפני דס"ל כ"ח ס"י רכ"ט דלא אמרינן נדר שהותר'
 מקולמו' וכו' רק כשפרס' ע"י פסח' אכל' ע"י חרסה' לא וכו"ס בשו"ת
 דברי ריבונ' י"ה ר"ח והקפס' שפ"י פסח' ה"ל קלם כבוד פסוח'
 והספר' דברי פסחית אין טנין' לפסוח' רק אלו ידע' שזדמן' ה"י
 ממנה בשטם הנדר' חזן מוככס"ג רק מתחרס' שלא לחתה' (איכ'
 כשאוחר' ללו' פלה' על' לבי הי"ט' אומר' כל ביה מוח' מנח"ס יארע'
 מאורע' פלוי' לא הותרו' אחרים דק"ל כפי' ר"יב' ס"ח. וכסנכ"י
 זה מפני שנתפסוה' קפ"ו ככפתי' קומר' לזה כאל' להלכה' וסם למעשה'
 שיש' לכתמיר' לחזור' ולקבל' להבא'. וכבר אמרו בש"ס השפח' דאמר'
 שמואל' אסור' ומח' דבי' שמואל' מומר' שמואל' הלכה' למעשה' אחת'
 לאשמושינן' כנגמ' שנת' דכ"ד פ"א ובי"ה דכ"ס פ"א ומ"מ חירון'
 האי' דחה' לפי' מ"ט ה"ט' ר"ס ר"יב' שס' כשס' רש"ל דלא מחלקין'
 רק נדר' שח"ל החרה' מש"כ' באם החירו' לו אין חילוק' מ"מ י"ל
 דאין' דעת' הר"ש' כן שכתב' על' פסחה' דפ"ס מ"ו דמי' לגמרי' ובפ"ט'
 מ"מ' לי' כס'). (סגנין' אחר') [זה' י"ל דבור' דא"ס'ם שהחמס' עוקר'
 הנדר' מסיקרא' ומכ"י זה' למפרס' חס"לו' כבר עבר' כנגמ' דשבוטום'
 זכרמו' ס"ף פשוטה' קיים'. מ"ט גם שס' י"ל דלא יתלס' משוכס'
 קל' דלא יגרס' עמחכווין' לבשר' פלה' ועלה' בידו' כשר' חזיר' או אשה'
 שלא ידעה' שהפר' לה' בטלה' ואח"לו חסיכה' משני' חתיט' או כשר'
 חזיר' חזיר' שאל' אחר' מהס' חייב' בלשם' מלוי' ואח"לו נדע' לו כששר'
 כ"י אין' הקרבן' לבטלה'. הי' דניח' רבה' ויפ"א' איכ' ביביהו'.
 ואיכ' ר"ש' שלא יקוסח' שכרו' שהפענו' פ"ס קבלת' נדרו' ע"י הפרסו'
 א' חס' ע"י סיבה' ואסבר' כי שכרו' אמו' בשלימות' דמרה' טובה'
 מרונה' כמו הרהור' ומחשבה' טובה' דמלרסה' למעשה' מש"כ' רעס'
 וכספ"ק' דקידושין' ואף כי כסוף' תשובה' קיים' כסננו' להיפך'. דברי'
 הל"י ח"ל ז"ק]. וגם' להבא' יוכל' נשאר' כמנהגו' על קבלתו' הרשע'יה

דרימ' קיבל' טלוי' להספסח' שנה' כל יום ומפרי' ארס' לו שפחמ'
 מזה' או נפר' הכי' להסירו' דמי' דאומר' כלו' מ"מ ר"ל אם יר"ה לנסח'
 משס' והלאה' פ"ד דרו' הרשון' יכול'. שארי' הסם' דמ"ט מ"ח' מדר'
 של יום' או שנה' אחת' ואח"לו סתם' חיר' דס"ל' ל' יום' או קבל' כפי'
 של ל' יום' דמ"ל' להסיר' היינו' דפכ"ס' מלינו' חירי' דחלס' מ"ח' אף
 שאמר' של יום' א' דמכל' מקום' ה"ל חיר' ל' יום' מש"כ' חיר' שמחן'.
 והסי' נראה' מפני' דס"ל' מאחר' שגוף' הנדר' שהוא' החירו' וגם'
 איסור' ששלו' קיבל' פלוי' כמלה' אחד' והוא' מיש' חרי' חיר' שמחן'
 ספך' שכל' לשאל' עובר' על קבלתו' ומדרו' מש"כ' בכל' הך' הסוכרים'
 בש"ס' ס"י רכ"ט' הו' נדרים' נפדדים' דפכ"ס' מ"ט' כלל' הפרס' מ"רי'
 ככה"כ' כמיש' ה"ט' שס' ס"ק' י"א או ה"ל' כבוד' ב"ס' לכן' מחירין' לו
 מחלס' מדר' שני' שלא' נגפ' כזה' כלל' בחילול' נדר' הרשון' כי ח"ל'
 המסירין' לידע' מה' הוא' הרשון' כן' ל' פכ"ס' הו' שני' דברים'
 וכן' איך' שס' דגם' באמר' לעולם' פ"ט' ס"ו דמוס' לעולם' ח"ו' רק'
 דברים' כשלמח' מש"כ' חיר' שמחן' דמלני' פלמן' שגורמים' החירו'
 גורמים' שלילם' ההמרי' דו"ק' דחל' פלוי' איסור' סמרי' הנדר' של חירי'
 זו' כמו' שחל' פלוי' איסור' יין' ושכר' ותנח"ל' פולגמי' והכל' כמלה' אחת'
 וכפס' אחת' לכל' כל' זה' ח"ו' שוב' ל' ולא' נחישבה' דפמי' בו'.
 באמס' גם' נדרו' ר"ס' דק"ל' שאין' לו' הפרס' ק"ל' ג"כ' שזמח'
 מאי' דאם' יש' לו' פסח' או' חרס' על דיבורו' זה' שדיבר' ע"ד' למס'
 לא' יסירו' לו' פח"ל' על מ"ט' כן' ואח"כ' גוף' הנדר' ואפשר' דפני'
 בהפרס' אחת' כהסי' כמיש' כפי' ס"ס' רכ"ט'. ומיח' ככה"כ' גבי'
 נדר' פ"ד' חבדו' ל"ק' דכיון' דק"ל' דחוקא' כפשה' פשו' טובה' י"ל' דה"ל'
 מה' שזכ' נדר' של' דעתו' כפרסוף' טובתו' ואי' לזה' לחזור' ולכפל'
 הטובה' רק' שלפי' זה' ל"ט' דאם' כן' ל"ל' דפסחים' דכירושלמי' מכל'
 מקום' נדרו' ע"ד' קשה'. ואם' נאמר' דלמח' יש' קפידה' לרבים'
 ואמר' שכבר' זכו' ככבודו' של' זה' פ"ט' נדרו' מו' לא' מלי' נכסלו' איכ'
 נדר' פ"ד' יחד' בלי' טובה' מי' ומ"מ' ממה' ש"ח' שאח"לו' פס' דפסס'
 אין' להסיר' והפסס' מפני' שאין' מרסחם' שוב' לזכור'ה' ל"ט' נראה'
 דה"ל' כאלו' אחר' וחלק' להם' כבוד' שלא' יסירו' בלי' רעונס' וכללו' הס'
 הדירוכו'. מ"מ' י"א' לנו' מ"מ' כדפי' י"א' דפסס' ע"ד' יש' לו' הפרס'
 גם' סמך' קא'ת' ל"ח' דכדיפנד' מומר' מש"כ' ס"י רכ"ה' ס"ק' כ"ח'
 דמיש' להוכיח' נגמ' דגם' כדיפנד' ח"ו' עומת' ל"ט' ללא' מוכח' מירי'
 אחרים' ממיש' נגמ' לר"ך' לפרס' מוכח' דכ"י' אם' הפסס' ח"ו' מאיר'
 לכפח"ל'. ויש' ל' עוד' ספק' אם' נדר' ע"ד' ידושים' או' פ"ד' חבירו'
 ועשה' אמו' טובה' אם' לא' ידעו' הרבים' הסם' והיחיד' שהוא' מנדרו'
 אם' יכול' להסיר' כי' ל"ט' מאד' רק' שאין' זה' מקיאו'. ועשה' אשוכ'
 לשואלי' דבר' כקולור' נאך' כי' כפזרי' הנותן' ל"ט' כה' זכ"י' לר"ך' כי'
 מותר' לשואל' להכ"ה' להסיר' לו' נדרו' ע"י' חרסה' או' ע"י' פסח' ומחלו'
 קשד'. ואם' יר"ה' לקיים' נדרו' אסור' כל' ימיו' ל"לך' מהלך' פרס'ה'
 מנשקס' למקום' כפסס' אחת' אח"לו' עומד' או' יושב' מעט' לנפש' כשדה'
 או' בכסר' לכל' בקובע' סעודה' כדרך' סעודו' קבש' של' הולכי' דרכים'
 הסעודה' מספק' ומומר' ל"לך' משס' ולהלאה' שית' עד' פרסה'.
 והליכה' ושיבה' אין' מלצרפין' כלל' אח"לו' שז' ספק' אחר' הליכתו' וכ"ש'
 שאין' לאסור' כפתי' מפרס'ה' משום' ח"י' שיפור'. וזו' שאלה' כמלוד'
 שכלינו' הדן' ובה' בימי' עמי' ומרודי'. כי'ד' הנלחח' סר' זרפ' כחם'
 וחלל' אישים' וכלל' אמוד'. אשר' בימי' חורפו' כד' הו' זוסר'ה' לנבד'ה'
 ובקשקש' לנבד'ה' שכל' אכס'ים' וגמדי'. ולשפוי' רלון' כשל' בל"ן' יסבי'
 ורלון' פושי' רלון' רג' וחמיר'. ליראה' אם' ה' ללכת' דברכו' ולדבקה'
 בו' כפסיל' למד'. לו' ל"ח' האמנתי' לרלון' כקוביה' בל"ך' ה"ח"ים'
 וסם' יא"יר' נרי' נר' ממיר'. האמנוד'ה' פה' ק"ק' ורנפסורס' יכולנה'
 פליון' פד' פח' נקריב' קרבן' ה' את' הכנס' האחד' ושעירים' האחרים'
 תמיד'. הכותב' בידים' רשום'. וברפ"ו'י' פסוח' ולאו'ת'. לא' חשום'
 ולא' יסום'. הפרוד':

יאיר חיים כ"ק :

מז שא"ל יש לי לשאל להלכה ולמצוה חותם שנתפתח עליו
 חותם וחלשן של פרל ובה"ד הואשפן נתקק הסם
 ה"יה והפנשם היא פששם של זכב וז'תמו היא אכן וקנה ידו'י אחר
 מהשגל חותם ה"ל יש לפשק אי מומר לחתום בו כשאר פסחמו'
 ימ"ת להיח' בידו' שאר' פששם ולא' א"ס' ר"ח ה"ה כמח"ס ה' או
 א'

ומהר"ל נתן השבועות ונכס"ג ל"ט בשם אשילו בחול וכל סוכת של
 פרקים עם חותם . ואפי"ס שאין ברשם החתום זה החותם לקדש
 השם לא נכס ולא כלל מימ מחילוי נפקדש ורציה ל"ל דאשילו א"ס
 גוי חקק חותם זה לו כחב השם קלם מקומו קדושה לאסרו כהנ"ל
 שברי רש"י פירש בסוגיא ה"ל דפירוכין על הא דסבריה מפי'קרא
 שם טעמא דשם כחוב עלי' דבטי גיזיה וכי חיל רש"י דטעמא
 דשם כחוב עלי' דמוכחא מלמא דכלבו לשמים שכרי כחב עליה שמו
 של הקדיש פכ"ל ויפה פירש שכרי בני כל הקורה גיזיה ישיש ודו"ק
 (ולגמ"ד דכל סוגיא דפירוכין נטלמה מהרב בעל שו"ת משאת
 בנימן כשכתב פשוטה ק' בענין גלויי ספר ישיש . ואין כאן
 מקומו) ואם כן ש"מ דירשיק או מחזיקין דזה הנו שגדר הקורה
 הוא שכתב עלי' שם ה' והפי"ס פ"כ"ס גיזיה השם ומקמי הכי אסור
 בהנאה . ונטי דבני אוכרום דכ"ס"ס בני קדושה כפ"ס בענין בעור
 ושי"ס כ"ד ס"י ע"מ להחמיר להתקדש לאסור מקומו כהנאה
 ולאסור למחוק משלמו קדיש מתמונה אומיות הקדושים וזר לדבר
 כבוד כהמם דמלוה לקדשו ואם לא קדשו מחילוי קדוש כ"ס בנדון
 דידן . וכ"כ הרמב"ם לכדיא גוי שכתב א"ס השם גומץ אומיו .
 ורציתי בהנהגה מייאמוי רש"י ה"ל בשם הרא"ש דא"ס כ"י אומיות
 של שם ולא נחכוו לקדש ל"ן כהם קדושה כדמילא ברי ש"י לר"ך
 ה"י והכ"הם הר"ב נצ"ו . והוסף בו דברים דא"ס כתב שם שלא
 במקומו כחובה לשם קדושה הוא קודש ולר"ך גיזיה דלא גרע משם
 הכתוב על ידום הכלים וכ"י וא"כ משא"פ דה"ה גבי ידום הכלים
 מיירי כשכתב לשמה והוא קדוש וזה גר גמ' דפירוכין דא"ס
 כדדיא שם שלא במקומו לאו קדוש דתן היה כחוב על ידום הכלים
 וכ"י . ושי"ס ל"ל כה"ס החוס' דכתקומו מיהא קידש למקוי כה"ס
 וכבר בארנו דמיירי שם קדושה שגוי כחב עליו השם . וזה א"י
 דכ"ס כ"ל ללקטוי על הרא"ש מדברי הרמב"ם דגוי שכתב וכ"י .
 ואפי"ס לדחוק ולומר דגם מ"ס הרא"ש היינו דוקא לשנין הכשר
 ק"ס ויזר נראה לומר אחר דק"ל עוד נמה מיימי הרא"ש רציה
 מכריחא דהרי ש"ה לר"ך וכ"י דלפי"ג ר"י ומכ"ס דהסברו קוליהם
 דה"ל לאומי גמרא כדורה שם פרק בריקון ל"ד ע"כ דק"ס שאין
 אוכרום שלה כחובים לשמן אינו שזה לכלום אלא ע"כ ס"ל לרא"ש
 דשם י"ל דה"י דל"ן הס"ת כ"ה כלום מימ י"ס בלכרום קדושתם
 אחר דמי"ס כהמם סתם ופתמן לקדושתן קאי ומה י"ל דא"י כחב
 גוי באוכרה כהמם חפס קדושה (ולפי זה ס"ל לרא"ש דא"ן בשם
 שום קדושה א"ס לא כחב לשמו ומותר למוחקו וא"ס כן היה ה"י
 כהמם דסרק הירקין היה אפשר למחוק כל השמית ולחזיר ולטמון
 זמן כל השוכה דסרק קדוש א"ס השם וזה נגד הסברא ובר משמעת
 כהנ"ל ר"י ע"מ י"ס בו קדושה בשם להחמיר) וטפי י"ל דטעמא
 כתבתי הגוי לשם אומיו ישראל בשם להחמיר מהא דכ"ס הכ"ה
 דכתבנו מה"י סיפור כגוי לקלף דסימ' א"ס א"ל ישראל שיטבדן
 לשמו אשילו לא סי"ס כלל כה"ס כ"ד ס"י רפי"א הי"א כש"כ שם
 זכר לדבר מ"ס א"ס אמר דבעת ישראל וכ"י מש"כ כשעקר הכונה
 לשם חול כמו הרי ש"ה לר"ך וכ"י וכמכוון לכחוב יודיה וכ"י דא"י
 פ"י הסברת קונתם ל"ן השם מן המוכר וכלל הפירת קולמס לא
 קדיש כלל כיון דכחובו עקר ליה ורציה מש"ס ר"י זכ"ס
 וככ"ס מיירי מ"ס ולא נחכוון לקדש רק כיון למלה אח"ס וכדתיימי
 רציה ואפי"ס להגיה ולא נחכוון לקדש . ול"י לר"י המוספות
 טעמא דאשילו גמר השם מן המקום לא הלך קדושה ה"ק"י שכתב
 קדש כדמפי'קרא ואסור בהנאה וכמשי"ס חול וה"כ היה כהנ"ס
 הכל אף א"ס טעל השם מראש חותמו פ"י כ"י ר"י ס"ס כהנ"ס
 פ"י רוב טעמא יתיר טעמיה החותם כה"ס שלה שם בל"ס ור
 זה ודאי מלמא דלא מיסתברא . ורציה לדבר גמ' דפיק כ"כ
 דק"ס"י כ"י קדוש א"ס כחב הוא דקדוש אולא כחב אולא קדושתא
 בשמות סוי"ס מיירי שכרי על ס"ת שכתב קאי ואפי"ס דה"י
 לענין דטמן גיזיה מיירי . מ"מ לענין זה ודאי ל"ן חילוק וסוד
 דגיזיה דג"י ס"ס כח"סור הנאה דשם הכתוב שלא במקומו דמי
 וכחוס"י מ"ס לשמן פ"ו להבדיל בין הקודש לחול א"ן שטעמיה
 פליה וכ"י כהמ"ס בני ופוסקים ומבאר כבוד ושי"ס כ"ד סימן
 קמ"ה . וא"ן לוקדק היסוד זה מ"ס גיזיה יגוד וישמט כבודו דשם
 שלא במקומו לא קדיש מכלל דאלו קדיש היה השימוש אסור אף

במזבז אשילו אחר הגדרה וה"ס מחסית מקום השם אשילו אחר
 שיטל השם ד"ל דודאי לא קדיש רק כל זמן שהכתב קיים . מש"כ
 כשכתב או יטל אפי"ס א"ס אחד או מקמ"ס ש"י כך כמל מוכחו
 ומ"מ אלו השם קדיש כל הקורה וסכ"ל לא היה רשאי לגודו לכת"י
 להכחית ולכלות מן הקורה אפי"ס קלמו מש"כ אחר דלא קדיש רק
 מקומו לא נאסר רק כל מקומו ומ"מ כל שיטל השם חזר השאר
 להיטרו וכאשר זה ברור נשאר"ס דברי האוסף"י כמ"ס ו"י . ולכ"כ
 מה יהיה משפט החותם ומשי"סו כד מבאר שאסור לישאל
 להפיכו וכאשר ק"ל בכל דבר אומיה לגוי אסור דבר שאסור לישאל
 לעשותו כדמוכ"ס פ"י בפ"ל"ס דף ל' והוא כ"ה ס"י ה' משא"פ
 אסור גם כן להשיב פ"י גוי וגם א"ס אפי"ס ל"ירק א"ן לקלף
 זה הפתח מק"ס השם ס"ס ל"י להסיר להחמ"ס א"י יר"ס
 לגודו המקום דיגוד פ"ן יקלף לא מן וזה"י דל"ן שמשמ"ס דברי
 המוס' דכתבו דלא יסנה מלמ"ס חמ"ס שכ"ג השם דכאקמו וכ"י
 ר"ל כל מקומו קדיש דל"כ מ"י קמ"ל המוס"ס שכתב מ"מ וס'
 דמשמ"ס חמ"ס קמ"ל . ו"ל ר"ס כש"ל וק"י"ס המקום גם מ"ס
 אכח"ס קדושה אחר שכתב"ס פ"י מקומו וא"ס כן א"ן פק"ה ל"ה
 הטעמא רק על ד"י ע"ל"ס כל רש"ו שבו חקיק"ס אומיות הקדושים
 וגיזיות . ו"ס פ"ד ל"ן ולומר דכל הפכ"ס אשילו הפ"כ האל"ס
 מלדדי ומחסי"סו נא"ס דכל הפכ"ס נקרא מקומו וכא"סו דחוס"ס
 וכ"ל לגביה ולא ד"י לשם ש"ל ידות וכר"י הפ"ס וקורה
 וק"ל . ומה נראה ברור דגם למכ"ו לגוי אסור דמי' דל"ן הפכ"ס
 ממכ"ר ב"וקר מחמת חקיק"ס השם ש"ו מ"מ אחר שמקום השם
 קדוש ואסור בהנאה גם דמי אסורים לכת"י . ונראה עוד דא"י
 ל"מ"ס כמ"ס לגוי אסור אלא דכל דבר שאסור בהנאה אסור
 למ"ס כמ"ס וכד"ל כ"ן ח"ן וכד"ל מ"ס ד"ה כ"כ ר"ז
 שכ"י מ"ס ח"ס אסור ל"ן לגוי מ"ל מחוס"ס וסוד אסור מדכ"י"ס
 כן ג"ס ל"י כ"ן כ"ס מהר"ל שפ"כ ל"ן לכא"כ השם ח"ס וכ"י
 כ"כ באר"ס דשם זה קדוש הוא ולפ"ן דאסור להכ"סו לה"כ או
 למקום ס"י"ס . מ"מ נקוט מ"ס דהחוס"ס הא"ס קדוש יא"ס לו
 ול"ס זה כמ"ס שכתב"ס חמ"ס שו"ד"ן בשם של ד"י אומיות
 היה ל"ס . ומ"מ ל"ל דמי"ס"ס כ"י כ"כ"סו ל"י"ס ו"ל כ"כ"י
 השם כפ"ס לשם חול . ולאכ"ה ל"ס אחר שמונה ק"ס דשם א"י
 שלא במקומו ואשילו כ"כ"ו גוי לר"ך גיזיה וא"ס כן כ"ס בש"ו
 ישראל ול"ס זה כל כ"י כ"סו וקמ"ע"ן ש"ס שמום הקדושים
 ג"כ א"ס כלו וקדשו ש"ל"ס לה"ס"ס כ"ס כ"ד"ס ודאי
 ש"ר"כ"ן ג"ס כן גיזיה וא"ס כן א"ך יתכן שלא ילי"ס כ"ס דה"ק"י א"ל
 כ"מ"ס ל"ק מ"י דא"ר שלא יתנו לכתוב כ"י ל"ס"ס גיזיה א"י
 כלו מכל מקום א"ס נפ"ס דליק"ה כ"ס"ס לא י"סן לדח"ס אשילו
 א"ס"ר פ"ל"ס וסול"ס ד"כ"ן כ"ס"ס . ול"ק מה"ס דפ"ס"ס כ"ס"ס פ'
 כ"כ דק"י"ו דא"ס נש"רו א"ס"ס כ"ס"ס אשילו ל"ן כ"ס כ"י ל"ק"ס
 פ"ה אומיות מל"ן . דש"ל"ס ח"ס דקדושה ח"ס"ס הוא דמ"ס ל"ה
 כ"כ"ס למ"ס שם דאשילו ה"ל"ס"ס מל"ן ופ"ס"י ד"י"ס הל"ן
 מ"ס"ס כ"ס"ר וכ"י ושי"ס כ"ה ס"י ש"ל"ד . ומ"ס א"ל"ה ל"כ"ר
 א"ר"ס למ"ר כ"י זה כ"כ"ר ש"ס נש"ל"ס"י כ"ס ח"ק"ס על כ"ס"ס של
 פרקים וס"ס ח"ס"ס"ס ע"ג"ל"ס ק"י"ס א"ס מ"ר לפרק"י . והשכ"י
 דלכ"ה"ס נראה לאסרו דה"ל מוחק א"ס השם ורציה מה"ס"י ש"ס
 ח"ס פ"י ש"ס פ"כ כ"ה"י שאסור לשכ"ר ש"ס"ס ע"ל"ס"ס א"ס"י כ"כ"י
 ורמ"י הפ"ס"ו עוד על המ"ס וכ"ס דה"ס א"ס"י ל"ס"ס"ס ש"ס ש"ס"י"ס
 א"ס"י על ר"ש"י הפ"ס"ו ש"ס"ס חול ד"ס"ס ח"ס"ס"ס דה"ל ח"ס"ס
 פ"ס ל"ס"ס א"ל לע"ן דה"ס"ר נ"ס"ר הוא דודאי דברי ר"י מוס"ס
 דגם ע"ן מוחק פ"ס"י לכתוב דשם ל"ן ל"י ל"ך כ"כ"י רק כ"ס"ס
 ש"ס"ס וד"ס למזיק"ה דכ"כ"ס"ן וכ"ן מה"ס ל"ס"ס א"ס"י ש"ר"ה
 לחזיר ולס"ר הספר מכל מקום ל"ן זה כ"ל"ס"ס ש"ס"ס"ן ל"ן ש"ס"ס
 ד"ן ח"ס"ס ח"ס"ס"ס א"ל אשילו א"ס"ר"ס"ס כ"י ל"כ"י ל"ס"י ו"ל"ק"י
 פ"כ"ן ור"י"ה דק"ל ד"ן כ"ס"ס כ"ל"ס"ס ואשילו ד"ק ס"ס"ס כ"ס"ס
 וח"ל"י ולגמ"ד ג"כ"ה מ"ס א"ס לא מק"י ח"ס"ר כ"כ"ס"י כ"ס כ"כ"ס
 על ר"ש"י ד"ן דכ"ס"ס"ס מ"ס"ר ח"ס"ס ית"ס"ר"ו ח"ס"ס"ס מ"ל"ל
 כ"ו אלו"ס"ס"ס וכ"כ ע"ה ונ"ס ל"ס"ר"ו ק"י"ס"ס . מ"ס"ס כ"כ"ס"ס"ס
 כ"ן ק"ס א"ר"י ח"ק"ס ע"ד פ"ס נ"ס"י ח"ס"ו וכ"כ"ס"ס כ"ן כ"ק"י"ר
 כ"ס ל"נו של ק"י"ס"ס א"י מ"ס"ס ח"ק"ס מוס"ר ג"ס ל"כ"ס"ס"ס"ס דמי
 ל"ס"ר

לשאר מלאכה דכל פיקון איש רק לשם עשי' כדון דידן גרע
 סוכא מכתב כמסקן ולכתולה אסור דמחדש דבר חזק . ודעת'
 שמי' במשוכה סי' קרע' ג"כ מעיר ואין הספר כד'. ולא כדעת
 רמ"י ט"ס באסור בשמחה חוב ספרים שמגיי'ם הכורס' ארום
 על ראש דסין שכרי לא חיבו חז"ל כי אומות אלה מעוה רחם
 ואמרי' ליה ק"ל כר"ם לכחלה מיטא אסור כמו מוחק שלא פ"ע
 לכחוב ומ"מ אומות הרשומים כמותו סי' שפ"ר דבר המצוקים
 ואין כמ"ס מני'ם לפתחה הפנות דבמדרכי רק שם כה ל"פ
 כמותו ומל"ט שמלי'ם דמות מן חוד ושאר תמונת או קלי'ם
 שכתותו של שם או סרי' עונות ומרוס'ם שבהם דנאמר לאסור
 השכירה. מי'ו בל"ה ל"פ על מחק המדרכי מני'ם ארוקת סימן
 ר"ז וכו' מהר"ל שיהי'ן לכחוב פסיקים על הפונה ולהאביל'ם
 למיטק כ"ס מן הסטיות . וקפ"ה גם דרי'ה חרדי'ם שהרקה גוסי'
 כמב סי' ר"ס שאין לפשות סי' על הילנות אומות וחי' וש"פ. וי"ל
 דכח' הסטיות שחכ"ם הפונה שלימה למיטק והמ"ט'ן שוברו דה'
 ארי וכו' המדרכי שם. סוף דבר פכח'ם שגאלתי ג"כ שרי לפעיר'
 ובחירי' מי'ה הארכתי עוד :

שאלה אל כהנ' המוסג' כמוסרי' גרשון אביר דק"ק מין :

יז בבקשה

מאכלית פדוח וז"ל האיש עם אשתו רחשון
 בראשון לסיק איש ממיד ל"ה לכה ולא לאשת כ"ה ולא לכה ולא
 לבבל כהם ולא לאביה ואמה ולא לבבל אמה ולא לאשה אביה פכ"ל
 ושפת'ם הא לכן כהם ואשתו ולכה כהם ובפלה ולאבי אביה ואשתו
 ולאם אמה ובפלה מעיד וכ"כ הסמ"פ סי' פ"ו פ"ז לסדרי' דחשיב
 לאבי אביה או בן כהם רחשון בשלישי דכשר דהיינו דתנו חירנו
 לבדו לאסוקי בן חורנו וכן למפלה . ומזה י' להקשות טובא על
 דברי כ"י . הא כ"כ רחש' סי' פ"ל דברי הטור שכח' שנים
 פשוטים זה האם הם כ"ה מותרין זה לזה לדפ'ה בראש' ואב'ן
 כ"י הא לדעת הרמב"ם פסול דהרי רחשון בשני בחרי ככל אסור
 יסוק זה שחרי הוא כשר אף לכה בן אשתו כמ"ס וכו' גם הדין
 נספיקות דככל אם אמו כשר לו ואין יתיה פסול לבפלה האמנם
 כ"י שפ"ר דייק וגמיר דביאור דברי הטור . וז"מ היא גופא קשי'
 גם דברי הטור . ואין לומר דבדברי הטור דמי'ם זה האם חס' כה
 כהם ר"ל ממנו דמי'ם מ"ש כמשה' סן וכני'ן סי' יטור' . ולכן ככל
 כה' כ"י רחשון בשני ועל רחשון בשני דמטון ליה קאי דמלכד
 דאין לשום משמע ק"ף אף גם זאת דל"א לומר דרחשון בשני כה'
 ככל יתיה כשר וליכא למיד הכי דהיינו אבי ממנו דכדוש' כ"י .
 ופי' כמ"ס הטור חל' אבי ממנו כשר לו ותמם כ"י עליו רחש'ם
 כ"י ח"ל קשה ל' דהא רחשון בשני הוא אחד ככל כאשתו ולכ"י
 פסול הוא פ"כ ומ'ם זה תמם הא לרמב"ם ודאי אבי ממנו כשר לו
 דהיינו אבי אביה דאשתו דחשיב ליה רמב"ם רחשון בשלישי כמ"ס
 הסמ"ס לא רחשון בשני כה' כה' ואין כה' כ"י דפסול לבי' .
 מלכד מה של"פ המסך דברי כ"י רחש'ם פ"ו כה' מלתא גוסי'
 דכסתח רב"ז כה' לפ"ג על מי'ם הטור שהרי"ף פס' אפילו כשר'
 ככל דשרי כשרי וכו' וכו' חז"ל ואין זה רק כרי"ף ורמב"ם בש"פ'
 חדא קיימו לפסול מרי כה' דרחשון בשני ואמר ק' כה'ן וסו"פ
 לדברי מלמדי' כמסוכים שרשבי' וכו' וכ"כ כרי"ף וכו' דמשמע ליה
 דלא חזיקי' כ"י ככל כאשתו רק בראשון בראשון כה'ן אם וכן או
 שמי' אחיות . ופי' ל' לדפ'ה כ"י כ"י שפת'ם על הטור כ"י המז'
 והש"כ ליה רחשון בשני כה' כה' למה לא תמם כמקד'ם נחש' מ'
 כמ"ס הטור חבל ככל אם אמו כשר לו הא סו' רחשון בשני כה'
 כה'ן והוא גמי' דחורנו לבדו ולא בן חורנו . האמנם קושיא זו
 כה'חזונה מנלי' שיש ל' לדברי רמב"ם שגאלתי כסתח דברי' סי'
 אשכ' לומר דדעת הטור וכו' דיש סברא מחלקת בין אבי ממנו
 דנחשב לו רחשון בשני כה' כה' ופסול לבבל אם אמו או בן חורנו
 והוא דלא חמיק' ככל כאשתו לגבי יולאי חל"ה דאשתו אחר שם
 מכתלה בראשון והוא דהן דככל אם אמו וכן חירנו ולא אמרו ככל
 כאשתו רק לגבי שאר קרובים דאשתו כה'ן ככל אמות אביו ואמו

היות

ובכל כה' אמו וכסת'ן שכח'ם רמב"ם ח"ל וכן לא יפיד לכן אמות
 אשתו ולא לבבל כה' אמות אשתו וכו' משי' לגבי יולאי חל"ה דאשתו
 לא אמרו כלל ככל כאשתו רק חמיק' ליה לבבל ואשתו רחשון
 בראשון וכו' מדוקדק'ם פתח דברי רמב"ם האיש עם אשתו
 בראשון בראשון לסיק איש ממיד ל"ה לכה וכו' אף דכ"ס'ת לא אמ'
 שפ"ר וכ"כ'ם כמטון . ואף לכה'רה י'ם נקשות על זה אם פיק'
 ככל כאשתו אמרו כ"ס'ם מל' אכפיל' דאש' חורנו ח"ן או קשי'ת אש'
 אמרו זה דרך פשיטות' דליכפיל'ה הכסת'ה ולומר דככל סוק' כאשתו
 ויח' המנו' דאש' הבן רק פיק' פשיטות' הוא ממני' כמנוכדית'ת'
 דאש' ככפלה ור"ל אשת חורנו כחורנו ומי'ם כקוריא' ככל כאשתו
 לא אמרו על אשת חורנו רק על ככל חורנו ק' סי' אשכ'ר למ'
 לומר כסת'ת סוד וכו' דפ"ה רמב"ם לתר' קושי'ותינו האמרו'ם .
 (וב' מלמדי' ככ"ן אחר סתרי' והלא' מלך ופס'ה כפשיטות' דככל
 כאשתו וכשי'ך על ככל חורנו ואש' חורנו אמר ולא כה'ן כה'ם
 ולפיד כ"כ'ם .) אף חודאי' לשה'ן רשי' דכ"ס'ם ברי'ם ככל כאשתו
 לא משמע כ' יפ"ש גם מי'ם הטור לסיק שרי'ם נשואים זה האם
 זה כה' כה' וכו' וקאי' על כרי' ככל כאשתו משמע שם לעיק'
 יולאי חל"ה דאשתו אחר'ן כ' וככ' כסת'ה למפלה שם זולת זה
 דכרי' לא יתכח' מי'ם מי'ם דעת'ם רמב"ם רח"ף דברי כ"י כ"ס'ם .
 ל' מה שכח'ם כסתח דברי' . ור"ל רחי' לסברא מחלקת כגיל' מי'ם
 כרי"ף כמסוכה כ"י'ה ס"י ח"ל ק' רחש'ם שאין כ"י' בנות דוד'
 פקוליס' לכה'י' אלה ככל האם עם ככל כה'ם שגאלתי כה'ם ככל
 כאשתו ל' שכל האם פסול לחורנו וחורנו'תו פכ"ל רחש' דקמ' ככל
 כאשתו על ככל חורנו'תו ויחי' תממ'ה ככל האם פסול וכו' ור"ל
 משת'ה ככל כה'ם כה'ם דה"ל חורנו'תו ולא אמר מפ"ר שכה'ם היא
 חמומו' דככל כה'ם משת'ה ככל האם כאם יתשב' אלה פ"כ כמ"ס
 נדויק . ומי'ם מני'ם כה'ד'ל ככ' לסיק איש מעיר לא לכה' וכו' ולא
 לאביה וכו' ובסדל' מחמת' מחפיק'ו דמשמע דהאיש עם אשתו רחשון
 בראשון ולק' אבי אשתו הוא דפסול ואבי אביה כשר דה"ל רחשון
 בשלישי כמו בן חורנו א"כ נשאר קשה מה זה תמם כ"י על אבי
 חמומו' שכח'ם הטור דכשר ולא תמם על בן חורנו שהוא ככל אם אמו .
 ואף אם נאמר לחלות קול' כשגאה דברי' הטור וכו' ולומר דכ"ס'
 רמב"ם מ'ך מי'ם שלישי ליש' מה שפלי'ה כה'כ'ה לדפ'ה רמב"ם
 אח'ה גדר וכו' רסן לבבל שלפני'ם נאמר ככל כאשתו לפסול
 אפי' מרי ככל דרחשון כשרי' ולפני'ם נאמר אפילו כה' ככל דרחשון
 בשני ככל ואשתו ה"ל רחשון בראשון ומגיל'ה ה"ל רחשון בשלישי
 וכשר . ואשכ'ר דה"ל לרמב"ם דלא חמיק'ן ככל כאשתו רק סי'ה'
 דלא ליפג' דהא עד דור שלישי כה'ן ככל כה' אמות או ככל כה'
 אמות אשתו למ' דק"ל לחמיק'ן מרי ככל אפילו בראשון כ"י . משי'כ'
 דחפיק'ת' דהא עד דור שלישי כה'ן אמו וכן חורנו ח"ל לא
 חמיק'ן ככל כאשתו רק כמשה'ם לראשון בראשון וה"ל שלישי בראשון
 וכשר וככ"י' משי'כ' רמב"ם כדור כרי'בי' אפי' בדרך ישר כה'ן
 כן כן כה'ן ואפי'ם דחית'ה כירושלמי דמשה' מוסר להפיד כה'ת'
 פנחס ולדעת'ם רמב"ם אף אה'ן מעיר כה' דה"ל אבי ממנו י"ל
 דק"ל לרמב"ם דלא ק"ל כה'ת'ה ירושלמי . ומני'ם טולח' ש'י' חושי'
 דעת'ם רמב"ם אשכ'ר לא שפיר'ם קדו'רית' דלא חמיק'ן ככל כאשתו
 רק כשרי' מלמדי' הא' דחוק'ל כדל'ה פ"ג דהא רק חמיק' דאש'
 חורנו או ככל חורנו'תו והש"ר דחוק'ל לגבי שאר קרובים לא לגבי
 יולאי חל"ה וכשאר'ה הממוכות' כ"ל על כ"י . ובפרט' כמ"ס כ"י
 כשרים כשוא'ים זה האם ח'ה כה' כה' וכו' דלרמב"ם פסול ואין
 כה'ם גם אחד משני מלמדי' הכרי'ים וככ"י' מ"ס כ"י כדוש'ם ל"כ
 פ' דברי רמב"ם כמ"ס האיש עם אשתו וכו' לסיק איש מעיר לא
 לכה' ולא לאשת' כה' ח"ל דרחשון בשני לרי'י' ולרי"ף חמיק'ן מרי'
 ככל כאשתו ולסיק' פסול לאשת' כה' ולככל כה'ם אף לדפ'ה כרי'ש'
 וכו' והם דברי'ם שאין דפמי' פקלג'שה כולמנת' שחרי' אשת' כה'ם הוא
 איכפיל' דג"ס מה שיע'ד כה'ת'ם חורנו והסי'ת' דאש' ככפלה ובכל
 כאשתו וכו' ל' מי'ם רחשון בשני כה' כה'ן אפילו ח'ה חקרא'
 להם שם רחשון בראשון האם עם כה'ם וכעלי'הם מרי ככל אמו
 לקרו'ה ליה'ם רחשון בשני כה' כה'ן כה'ן ח"ל לו שאר . והנה
 י' עוד תנאי' דכ"ן ככל כאשתו או אש' ככפלה וכו' לרי'ם דלא
 חמיק'ן

הרי"ף והרמב"ם אבל על הסוד ליק מירי לזכא למימר שלח כיון
 למסמך רק הרי"ף וק"ל) עלן והוא זה שרמב"ם כתב לסיך ארז
 מעיד לא לבטא ולהשת בה כ"י ילא ארזיטע שזינו מעיד לא לכן
 בנה ולא לבטא בה בנה כ"י . אבל חזן זה קוש א כל כך למאן דעיל
 ונסיך בספר סי"ד כי כן דרך טובו להביא דייטס המפורשים כמקו'
 מקור מולאם ולא מה שלמד מכה דקרוק דה"ר רין דש"ס נשואי'
 זה האם חה בה בנה פסילים זל"ו נלמד מכה דקרוק כמ"ס לפיל
 אבל מי"מ מראה באלבט שהרין כן כמו שכתב וז"ל וכן לא יסיד לבן
 אחות אשתו כ"י ולא לבטא בה אחות אשתו אבל מעיד הוא לכן
 בעל אחות אשתו ש"ס לו מאשה אחרת . ולכאורה זו היא גש"ס
 שאינה לריכה כי פשיטא שהוא כשר לבני ותמנו ש"ס לו מאשה
 אחרת שאין לו בהם קורבא כלל . אלא לזרמי אחא שכן הוא
 סידורו של ר"י שאמר גיסו לבדו אבל לבנו ותמנו מאחות אשתו
 פסול ומזה יש ללמוד ג"כ שמי"ס ומכ"ס חורגו סידורו כמ"ס לפיל
 לחסוקי בת חורגו דמורגו או בעל בת חורגתו דמורגו וממילא גש"ס
 שש"ס נשואים זה האם וזה בנה בנה פסילים זל"ו וק"ל . ועס"ו
 מה שפסקה בקוש"א הראשונה שהקשה ע"ד ג"ס הש"ס רשומה
 אחרת כי נהרא מחמת מחמיהו כמ"ס מר ג"ס כן וע"ס זה אחי
 מני ספיר מה שכתב הסוד ורב אלפס פסל אפילו נשואים שפי
 בנות ארזים ותמכו עליו האחרונים מ"אן ומ"אן לו שהרי"ף ס"ל כך
 ועס"ד אחי ספיר דכיון שהוכחו שדעת הרי"ף לפסול ש"ס אחי
 גש"ס האם וחי' גש"ס הבת מכ"ס ספ"ל שז"ס נשואין כ"י נשת ארזין
 פסולים זל"ו כי זה נמשך קורבא יזר מן אחי גש"ס כ"י אף על
 פי דהוא כ"י ב"י ומ"ס וע"ס נשואים זה האם וזה בנה בנה האם
 ח' ג"י מכל מקום כיון דאיתפלגי דרש סד"ף ספי וכ"כ מהרש"ל
 להדיא בסוף הספ"י הג"ל פ"ס (ועי"כו הכ"י לא ירד לסנה"א זו על
 מהרש"ל גם כרמב"ם לית ל"י סנה"א זו כלל). ועל פי יסוד דברינו
 אלו נלפ"ד ש"ס פ"ס כ"י ב"י ברושם ליב ח"ל וכי הרמב"ם כ"י ולר"ד
 ולר"י אחרים ס"כ באשתו ולסיך פסול להשת בנה ולבעל בתה
 אך לדעת הרמב"ם כ"י פ"כ ומכ"ס תמה עליו בתמיה ק"מ"ה וז"ל
 שאין שחר לנדריו אלו הרין עם מבית שאן שחר לנדריו כמו שהן
 לפיטע פ"כ נראה לפ"ד נדרין להיות לסיך פסול להשת בת בנה
 ולבעל בת בתה כ"י ומ"ס כ"י ולסיך פסול כ"י ח"ן זה פסקה
 מדברי הרמב"ם אלא הם דברי הכ"י עצמי שכתב דרין לפ"ד דעת
 הרי"ף והרמב"ם וסיקא הוה וק"ל . הן אמת שקשה מאוד לנשיא ולשכ"ס
 שמשעם דל"ו וק"ל . הן אמת שקשה מאוד לנשיא ולשכ"ס
 הכספים מי"מ היכא דמוכח דה"ר שרי והרשות נמונה וס"ד כותבת
 ומניה כר"י ובפרט כספרים הגדופים שלנו שהרגל הספ"י נעש'
 להם כספ"י . כ"י זה בעור אשר לפני והוא דמ"ס סר"ל"ה נשמח
 לפ"כ יש בו דילוג מיכוס אחי כ"י ברושם ו' שכתוב בו אבל לכן כ"י
 וז"ל לכן בת בנה וחי' כסוד עצמו ברושם פ"ז שכתוב בו פון ראובן
 לכן וז"ל לכן כן כ"י :

עוד

כתב ע"ד וז"ל ר"ן סיון המשך דברי הכ"י רש"ס פ"ז
 דכנסת דבריו כתב להשיב על מ"ס הסוד שהרי"ף פוסל
 אחי כ"י ב"י ומ"ס והוכיח דאין זה כי הרמב"ם והרי"ף נהד"א שפ"א
 קיימא לפסול כ"י וכ"י ומ"ס ואח"כ כתב סיוף לנדרים מלאחי כנסת'
 הרש"י כ"י וכ"י הרי"ף כ"י דמשמע דלא פליגי רק ראשון בראשון
 ומ"ס ומו' לא פכ"ל דבר . ולע"ד נראה דברי הכ"י ברושם אף
 אם לאמר שהכ"י מתוך דברי תשובת רבי"ף דס"ל אחי כ"י פסול .
 ומ"ס כי היכא דמזכיר גיסו וחורגו הוא לאו דוקא אלא הס"י אחי
 כ"י מי"מ דבריו נכונים . וכן הבין בעל המאמר מתוך דברי הרי"ף
 שכתב ח"ל רחמי בתשובת שאלה להרי"ף ז"ל כל בעלי קרובת
 גברים להדי דהוה פסולין הוה מזכיר לבו כי היכי דמזכיר גיסו
 ובחורגו ובה"א תשובה זו כ"י אלא ש"ס לממה פ"א ולהשיב
 מדבריו על דבריו כי לנדריו שהוא פוסל בחתן גיסו מאחות אשתו
 מי"ס בעל אחות חמותו שלא יסיד לי שאחי לו חתן גיסו מאחות
 אשתו ומ"ס בעל אחות חמי שכשר להסיד לי שזה לא חקר פסולתו
 ככל המנהג והוא מבטלי קרובת וס"י הוא . מכשר בעלי קרובת
 והלא קורבא זו כקורבא זו כ"י פכ"ל :

איברא

תמה א"י על בעל המאמר שפסקה דברי הרי"ף אהדי
 ואין כאן עסק קוש"א כלל כמו שמתארש להדיא בספר

הרי"ף שצ"א בראשית שהרי כבש ח"ל וליכא למימר שסוכרה אלו
 וס"ס לאחרים לפי שאלו קרובים יומר ואין למדין רחוק מקרוב
 פכ"ל . משמע אבל קרוב מקרוב דה"ר למדין וממילא אודא לבו
 קוש"א דבעל המאמר . איברא שמהלך הדברים שכתבם של פ"א
 הרי"ף שראה בעל המאמר לא היה כסוד ה"י וליכא למימר שסוכר
 אלו וס"ס כ"י מי"מ השכל מחייב לומר כן ולא ה"ל לבטא המאמר
 להקשות דברי הרי"ף אהדי ולר"ן לי פ"ון . מי"מ מוכח מדבריו
 מדלא תקשה משש"סן של דברי הרי"ף אהדי שכי דה"ר הוה פסולין
 הוה מדבר לבו כי היכי דמדבר בגיסו ובחורגו דמשמע דוקא גיסו
 וחורגו דהוה ראשון בראשון הוה פסולין אבל לא ראשון בשני ולהרי"ף
 כהלכות פסול חתן גיסו מאחות אשתו דהוה א' כ"י אלא פכ"ל
 שאין לדקוק מהא דנקט הרי"ף כי היכי דמזכיר גיסו וחורגו כ"כ
 למעט חתן גיסו אלא הכ"י חתן גיסו פכ"ל לו דה"ר איברא נמי
 בהלכה בירושלמי דמייתי הרי"ף וה"ל דנקט גיסו וחורגו משום דמדבר
 להו בנערה דרין זה הוא בלתי פס"ג כוונת בעל המאמר ממילא גם
 המשך דברי הכ"י פ"א יפה בעיני זה . אדא ועוד קאמינא אף
 אם נודע שכונת דברי הרי"ף כמו שכתוב בתשו' כי היכא דמדבר
 גיסו וחורגו כ"כ למעט חתן גיסו מאחות אשתו מי"מ המשך דברי
 הכ"י אי"ס כי ח"ן כוונתו לומר שצ"א הרי"ף מכוונ' עם דברי
 הרי"ף בהלכות לפיכך דדינה כי בל"א יש פשיטת ר"ף אחרת
 מזה"א דלא כדברי ההלכות פ"א הרמב"ן שהוא נוסף כליו ולוחם
 מלחמותיו מלחמות מלוא ואשפ"כ הוא מלא ידיו רב לו כ"י לייסב
 וכ"כ שאי מהם חורה מדעת הוא אלא כוונת הכ"י הוא להביא
 רחמי לנדריו מי"ס כיון דמתפלג איכ"י לן חי אחרני' בעל לאשתו
 אחי חר די לנו שפס"ל היכא דאיברא כ"י . ודבר זה
 מפרש כאלה כהדיא בתשו' הרי"ף וק"ל :

עוד

כתב ע"ד וז"ל פ"ק לי לדעת הרב כ"י שתמה על הסוד בא"י
 חמי ומש"ב ל"י ראשון בשני למה לא תמה במקדש רושם
 ח' בנה שכתב הסוד אבל בעל א"ס אמו כשר לו הא הוה נמי שני
 בראשון ומ"ס כ"י פכ"ל . ולע"ד זה מה שלא הקשה הכ"י במקדש
 ספיעו וימקו עשו משום ש"ל שהטור ס"ל דלא אחרני' בעל לאשתו
 כ"יול' ב"ה אחי חר בעל כיון דאיתפלגי דרש וכ"כ מהרש"ל בתשו'
 הג"ל . אח"כ שצ"א תפס כ"י פ"ס שא"י חמו' פסילים זה ל"ה
 משום דהוה ראשון בשני אח"כ שצ"א חמו' דרש עם נכדו והוא
 שא"י דת"ס שא"י חמי"ס לו קרוב הדעת מלאח' פ"ס נכדו והוא
 אשתו דת"ס רחמי' הן אמת על כ"י [אמת כי כך אצ"ו רז"ל שרמי
 א"כ על הכן יותר מכן על א"כ ג"י כ"כ נחמתת כנסת דרין מ"ס
 אי"א לה"ס כלל דברי רבינו פ"א] ע"כ"ס לו כ"י קרוב דרש עם אחי
 חמו' אבל לא מ"נו שרמי' הכ"ד על אחי אצ"ו ח"י א"ז על כן
 ח"ן לבטל קרוב הדעת כל כך עם כ"י אצ"ו כן יש לחלק לדעת
 הסוד . פ"כ לא הקשה הכ"י במקדש . וע"ס סנה"א זו יש לייסב
 מה שכתבנו מהרש"ל הפ"א ופ"א בתשו' הג"ל על הסוד שכתב
 שלפ"ד דעת ר"ה פכ"ל א"ס לכן או כ"י ואינו מחלק בין איתפלגי
 דרש לבין לא איתפלגי דרש הלא סנה"א זו מוכתרת היא אליכא
 דטור עצמו דה"ר ס"ל דבעל א"ס אמו כשר לו וקשה הלא ה"ל אחי
 כ"י וחד בעל אלא פכ"ל דכשר מ"ס דאיתפלגי דרש אחי ל"ס
 נמי איכא למימר שמת"ד לבן כ"י וכו' (א"ס שכתבנו אחר פוסל אחי
 בעל"מי משום דאיתפלגי דרש) הן אמת דברי מהרש"ל ש"ס
 ועס"ד לא קשיא ולא מירי כי יש לחלק כמו שכתבנו . עוד כתב
 מ"ס ח"ל אחרת אהכמה והיא רחוקה ממני מ"ס הסוד והרמב"ם
 כ"י אדא אחי האם באופן שהאחד מהם יש לו עדין א"כ וא"ס והס"י
 ח"ן לו אפילו אחי מהם ומשמע דוקא בכ"י משום דנשי"ס ח"ן לה"ס
 יחס וחבור ז"ס עם זה הן כ"כ הן כ"כ הן כ"כ ר"ס האם הממונת
 כ"י פכ"ל וע"ס יסוד זה שפ"ל למד שסוכר דוקא נקט דמיון זה
 דקרק דקרוקים הריכה והאריך מאד ולע"ד ה"ל דנקט סוכר
 והרמב"ם דמיון זה אינו אלא משל והס"י דבריו אחר כ"כ א"ס
 ראובן יש לו כן מאשה אחת ונשא אחת למה ש"ס לה כן מא"ס אחר
 אח"כ ילדה לא"ה כן לראובן כן ראובן וכן למה הראשונים כשרים
 זה ל"ה וה"ל דנקטו דמיון בראשון לנשי"ד שלרבותא נקשוהו כי דמיון
 הכ"י יש סנה"א יזמר לנשי"ס זה ל"ה כיון שפ"א שכתב ראובן
 אח ל"ה ה"ו שרי"ס בפסול וה"ו כשרים זה ל"ה איכא סנה"א של"א
 יפס"ו

